DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12/30/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
January 2 , 1999

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXVII Kaina 75 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SAUSIO – JANUARY 2, 1999 Nr. 1

Valdančiųjų partijų koalicijos sutartis artėja prie atomazgos

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Kelias savaites trukęs netikrumas dėl konservatorių ir krikščionių demokratų koalicinės sutarties netrukus greičiausiai išsisklaidys, premjerui trečiadienį oficialiai pateikus kandidatą į susisiekimo ministro postą.

Ankstesnysis ministras konservatorius Algis Žvaliauskas atsistatydino, kilus skandalui dėl privačių ir tarnybinių tikslų nesuderinimo.

„Koalicinės sutarties pasirašymas vilkinamas, kol nepaskirtas naujas susisiekimo ministras", trečiadienį sakė Seimo narys Vytautas Bogušis, kuris yra vienas pagrindinių sutarties „architektų" ir krikščionių demokratų partijos (KDP) valdybos narys.

Sutarties projektas viešai neskelbiamas. Anksčiau V. Bogušis teigė, kad naujoji koalicijos sutartis įtvirtintų KDP kontrolę trijose ministerijose vietoje dabar esamų dviejų. „Pagal dabar galiojančią sutartį konservatoriams problemų negalime kelti", sakė V. Bogušis. Pasak jo, jeigu jau būtų įsigaliojusi naujoji sutartis, „kandidatūras būtų tekę derinti".

Antradienio vakarą KDP pirmininkas A. Saudargas BNS korespondentui išsakė viltį, kad konservatoriai kuo greičiau apsvartys sutarties projektą ir „bus apsieita be sugrąžinimo KDP valdybai".

Premjeras Gediminas Vagnorius tikisi, kad Naujuosius metus Lietuva pasitiks su galutinai suformuota vyriausybe, tačiau prezidentas Valdas Adamkus dėl naujo kandidato į susisiekimo ministro postą žada apsispręsti sausį.

Premjeras G. Vagnorius, trečiadienį atvykęs pas prezidentą V. Adamkų, pranešė, kad kandidatu į susisiekimo ministro postą siūlo Seimo narį konservatorių Rimantą Didžioką. Pasak G. Vagnoriaus, būtent tokio žmogaus ir buvo ieškoma, nes Susisiekimo ministerija yra priskiriama prie „nelengvųjų" ministerijų.

Paklaustas, ar ne per daug Seimo narių tampa ministrais, premjeras teigė, kad Lietuva yra parlamentinė valstybė, ir vyriausybė turi turėti Seimo pasitikėjimą. „Galvojome būtent apie frakcijos atstovą, nes, jeigu vyriausybė nepajėgtų priimti įstatymų Seime, tai reiškia, kad vyriausybės darbas nebūtų teigiamas", sakė jis.

G. Vagnorius pabrėžė, kad konservatoriaus skyrimas į ministro postą nebuvo vien tik politinis sprendimas. „Mes pirmenybę teikiame dalykiniams sprendimams", sakė jis.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė žurnalistams sakė, kad prezidentas nori asmeniškai susipažinti su kandidatu, pasverti visus „už ir prieš" ir tik tuomet priimti sprendimą. „Tai gali būti tik po Naujųjų metų. Tokie atsakingi sprendimai Naujųjų metų išvakarėse nedaromi", sakė ji.

Patvirtintas Diplomatinės tarnybos įstatymas

Vilnius, gruodžio 29 d. (BNS) — Seimas po neilgų diskusijų dėl diplomatų atlyginimų antradienį pagaliau priėmė kelerius metus vilkintą Diplomatinės tarnybos įstatymą.

Parlamentarai pritarė projekto vieno straipsnių pataisai, pagal kurią užsienyje dirbantys Lietuvos diplomatai gaus 1.5 karto didesnį nei dabar atlyginimą, prilygsiantį užsienio valstybėse reziduojančių Estijos ir Latvijos diplomatų atlyginimams.

Pasak prezidento patarėjo užsienio politikos ir nacionalinio saugumo klausimais Albino Januškos, Lietuvoje dirbančių diplomatų atlyginimai bus nustatomi pagal būsimąjį Valstybės tarnybos įstatymą.

A. Januška priimtąjį įstatymą pavadino „kompromisiniu". „Bet diplomatai yra įpratę prie kompromisų, ir aš manau, kad šis kompromisas yra gera dovana diplomatinei tarnybai", santūriai džiaugėsi jis.

Pasak UR ministro Algirdo Saudargo, „įstatymas yra labai lauktas ir labai reikalingas". „Galbūt ir natūralu, kad Seimas koncentruoja dėmesį į finansinius klausimus, tačiau diplomatams šis įstatymas reikalingas ne tik ir ne tiek dėl šio straipsnio", žurnalistams teigė A. Saudargas.

Pasak jo, įstatymas sutvarkys visą diplomatinę tarnybą, pareigūnų keitimą, diplomatų ir jų šeimų socialinius reikalus.

Seimas priėmė prezidento sustabdytą įstatymą

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Antradienį Seimas pakartotinai priėmė prezidento Valdo Adamkaus nepasirašytą ir grąžintą Seimui Baudžiamojo proceso kodekso papildymo įstatymą.

Seime priimtas Baudžiamojo proceso kodekso papildymas numato dideles pinigines baudas advokatams, be pateisinamos priežasties neatvykstantiems į teismo posėdžius. Tokios baudos gali siekti nuo 3,000 iki 10,000 litų.

Prezidentas Valdas Adamkus, grąžindamas Seimui pakartotinai svarstyti Baudžiamojo proceso kodekso papildymą, atkreipė dėmesį, kad jis pažeidžia proceso dalyvių lygybę, o teismai dažnai vilkinami ne tik dėl gynėjų kaltės. Jis siūlė suvienodinti bausmes už neatvykimą visiems proceso dalyviams. Prezidento siūlymu, tokios baudos turėjo būti nuo 100 iki 700 litų. Tik pakartotinai neatvykęs proceso dalyvis galėjo sulaukti didžiausios baudos — 2,000 litų.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie prezidento teikiamas pataisas, pastebėjo, kad jomis neįteisinama teismo dalyvių lygybė, o tik įvedama piniginių baudų lygiava. Tuo tarpu Seimui, pasak V. Landsbergio, priimant šį dokumentą rūpėjo nukentėjusių žmonių reikalai — jie metų metus dėl vilkinamų teismuose bylų negali apginti savo tikslų.

Brangūs skaitytojai!

Laikas nepastebimai atvėrė paskutiniųjų šio amžiaus metų vartus. Tebūna 1999-ieji kupini meilės, vilties, naujų darbų ir idėjų!

Lietuvos „Metų žmogus" — Valdas Adamkus

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išrinktas Metų žmogumi.

Pradedant 1994-siais, V. Adamkus, tada dar JAV federalinis gamtos apsaugos pareigūnas, patekdavo į metų populiariausių Lietuvos žmonių penketukus.

Pasak apklausos rezultatų, šiemet vasarį Lietuvos prezidentu inauguruotą V. Adamkų reikšmingiausiu žmogumi laiko 46.4 procentai apklaustųjų.

Antras pagal populiarumą — krepšininkas Arvydas Sabonis (5.2 proc.), trečias — Naujosios sąjungos vadovas, advokatas Artūras Paulauskas (4.8 proc.).

Į dešimtuką dar pateko kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas (4.4 proc.), Seimo narys Kazys Bobelis (2.6 proc.), Vilniaus meras Rolandas Paksas (2.6 proc.), Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis (2.4 proc.), ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius (2.3 proc.), televizijos žaidimų vedėjas Arūnas Valinskas (1.7 proc.), nuteistasis Seimo narys Audrius Butkevičius (1.6 proc.).

Atsakydami į klausimą „Ką jūs įvardytumėte 'Lietuvos metų žmogumi?' ", iš viso apklausos dalyviai paminėjo 67 pavardes.

Apklausą gruodžio viduryje atliko bendroji Lietuvos ir Didžiosios Britanijos viešosios nuomonės tyrimų bendrovė „Baltijos tyrimai", rezultatus trečiadienį paskelbė dienraštis „Lietuvos rytas". Buvo apklausta 1,033 Lietuvos gyventojų, kurių amžius — 15-74 metai.

Pagal Lietuvos Konstituciją, pakartotinai Seimo priimtus įstatymus Respublikos prezidentas privalo pasirašyti ne vėliau kaip per tris dienas.

*** Lietuvos darbo birža numato,** jog kitąmet nedarbo lygis sudarys 7.5 proc. Šiemet nedarbo lygis sieks apie 6.9 proc. visos darbo jėgos. Biržos generalinio direktoriaus pavaduotoja sakė, kad kitąmet Lietuvoje gali būti užregistruota apie 133,000 bedarbių, arba per 10,000 daugiau nei buvo užregistruota šiais metais.

*** Didžiausius atlyginimus visame Lietuvos ūkyje,** išskyrus individualias įmones, lapkritį gavo aukščiausios valdžios pareigūnai ir bankininkai. Valstybiniame sektoriuje didžiausius atlyginimus gavo valdininkai (po 2,078 litus), privačiame sektoriuje — bankininkai (po 2,612 litus). Mažiausią darbo užmokestį lapkritį visame ūkyje gavo žemdirbiai ir medžioklės ūkio darbuotojai — vidutiniškai po 494 litus. Mokytojai spalį vidutiniškai uždirbo po 1,142 litus, gydytojai — po 1,277 litus (valstybinėse įstaigose). (Elta)

Krepšininkas Arvydas Sabonis — vėl „Žalgiryje"

Kaunas, gruodžio 30 d. (Elta) — Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės ir JAV „Portland Trail Blazers" klubo vidurio puolėjas Arvydas Sabonis stipriausiai Lietuvos komandai — Kauno „Žalgiriui" atstovaus iki tol, kol NBA žaidėjai išspręs ginčus su savo klubų vadovais.

Sutartį su 34 metų vidurio puolėju „Žalgirio" krepšinio centro vadovybė pasirašė trečiadienį Kaune, Sveikatingumo centro „World Class" restorane.

Kiek A. Sabonis uždirbs žaisdamas „Žalgiryje", vienas klubo savininkų Šabtajus Kalmanovičius atsisakė pasakyti.

Vienas geriausių krepšininkų pasaulyje buvo sulaukęs vertingų pasiūlymų iš Turkijos, Ispanijos, Izraelio ir Italijos klubų, tačiau jų atsisakė. A. Sabonis „Žalgirį", kuriam atstovavo 1981-89 metais, pasirinko daugiau iš patriotizmo savo valstybei.

220 cm ūgio „centras" vėl užsivilks „Žalgirio" marškinėlius, pažymėtus 11-uoju numeriu.

Paryžiaus „Kultūra" gina Punsko lietuvius

Varšuva, gruodžio 30 d. (BNS) — Paryžiuje lenkų kalba leidžiamas žurnalas „Kultūra" pavadino „nereikalingu" ginčą dėl pasienio užkardos įkūrimo Punsko medicininio aptarnavimo centre, kuris buvo pastatytas už lietuvių bendruomenės suaukotas lėšas.

„Užkarda reikalinga, siekiant užtikrinti sienų saugumą ypač neramiame Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, tačiau juk galima ją buvo pastatyti, gavus iš Punsko valsčiaus žemės sklypą", teigia žurnalas.

Lenkijos valdžios planai įkurdinti Punske 30-40 pasieniečių su šeimomis sukėlė dabar ten daugumą sudarančių lietuvių protestus, nuogąstaujant dėl „lietuvybės atskiedimo".

„Kultūra" apgailestauja, kad „tautinių mažumų problemos yra daugelio ministerijų, įstaigų ir vaivadų kompetencijoje, kurių kiekviena vykdo savo politiką".

„Neseniai 'Kultūra' kreipėsi į Lenkijos premjerą Jerzy Buzek su pasiūlymu įsteigti prie premjero valstybės pasekretoriaus etatą, kuris koordinuotų ir vykdytų tautinių mažumų politiką, tačiau, deja, atsakymo negauta", apgailestauja žurnalas.

*** Seimo nariai komandiruotėms į užsienį** per šių metų 11 mėnesių išleido 1.395 mln. litų, iš jų 757,000 litų — kelionių bilietams. Seimo nariai sausio-lapkričio mėnesiais į komandiruotes vyko 720 kartų bei aplankė 49 pasaulio valstybes. Iš bendro komandiruočių skaičiaus pagal frakcijas vyko: Tėvynės sąjungos frakcijos (67 nariai) — 361 kartą; Centro frakcijos (18); LDDP (13) — 67 kartus, Krikščionių demokratų frakcijos (16) —85 kartus.

*** Dešimt nusipelniusių Lietuvos mokytojų** Švietimo ir mokslo ministerijos 80-ųjų metinių proga bus apdovanoti 1,000 litų premijomis. (Elta)

Čečėnų įkaitą padėjo išlaisvinti Lietuvos ryšys su Džochar Dudajev

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Išlaisvinant iš čečėnų nusikaltėlių nelaisvės vilnietį verslininką Viktorą Grodį svarbiausią vaidmenį atliko Čečėnijos valstybinės gvardijos kariai, teigia Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas.

Trečiadienį jis susitiko su neįvardytu Valstybės saugumo departamento pareigūnu ir išlaisvinimo operacijoje reikšmingą vaidmenį atlikusiu lietuviu Vytautu Eidukaičiu. V. Eidukaitis yra velionio Čečėnijos prezidento Džochar Dudajev bendražygis, sovietiniais laikais tarnavęs Estijos mieste Tartu dislokuotoje tolimųjų bombonešių divizijoje eskadrilės vadu. Generolas Dž. Dudajev buvo divizijos vadas.

VSD pareigūnas ir V. Eidukaitis informavo R. Ozolą apie V. Grodžio išlaisvinimo ir parvežimo į Lietuvą aplinkybes, tačiau R. Ozolas atsisakė komentuoti su vilniečio patekimo į nelaisvę istorija susijusius dalykus. „Dar nėra suimti V. Grodžio pagrobėjai", sakė jis, tuo pačiu atsisakydamas komentuoti, koks gali būti banditų likimas, jeigu juos pavyks suimti. Kaip žinoma, pagal Čečėnijoje galiojantį Šariato įstatymą, žmonių grobikams gresia mirties bausmė.

Pagrindinis vaidmuo, grąžinant V. Grodį į Lietuvą, teko VSD, Lietuvos URM konsulinio departamento direktoriui Rimantui Šidlauskui ir Lietuvos ambasados Maskvoje konsulinio skyriaus darbuotojams. Rusijos valdžia ir teisėsaugos struktūros neturėjo nieko bendra su operacija.

Pasak R. Ozolo, V. Grodžio „rimtis ir supratimas leido veikti ramiai ir metodiškai" ir tai garantavo, kad „jis parvažiavo gyvas ir sveikas, o ne karste". R. Ozolas kategoriškai paneigė prielaidas, kad išlaisvinant įkaitą, mainais čečėnams buvo atiduotas kitas žmogus arba sumokėta išpirka.

Pasak V. Eidukaičio, iš pat pradžių buvo laikomasi nuostatos, kad „lietuviai — ne prekė".

V. Eidukaičio teigimu, Čečėnijoje veikia galingas žmonių prekybos tinklas, kuriame yra griežtas pasidalijimas teritorijomis ir tvarka.

Seimo pirmininko pavaduotojas žadėjo perduoti padėkos raštus Čečėnijos prezidentui Aslan Maschadov, Valstybinės gvardijos vadui M. Chambijev, šeimoms, kurios padėjo išlaisvinti V. Grodį.

V. Eidukaitis, paprašytas paaiškinti savo vaidmenį operacijoje, atsakė: „Mus sieja Džocharas". Pasak jo, „šiandien jau galima pasakyti, kad karo Čečėnijoje metu Džocharo šeimą išsaugojo Lietuva. Čia gimė trys jo anūkai".

Viktoras Grodis trečiadienį iš Vilniaus universiteto Santariškių klinikų buvo išleistas į namus, su juo išvyko jį saugantys Vadovybės apsaugos departamento pareigūnai.

Gydytojai sakė, jog išsamiai ištyrus V. Grodžio sveikatą, ligų nerasta, medikų pasitarimas nustatė tik bendrą nuovargį, nes buvęs įkaitas yra netekęs apie 30 kilogramų kūno svorio.

Lietuvos gyventojai mažiau nei pernai džiaugiasi gyvenimu

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) — Šiemet mažiau Lietuvos gyventojų džiaugėsi asmenine ar valstybės sėkme, nei pernai, rodo viešosios nuomonės tyrimas.

Kaip ir pernai, keturi procentai apklaustųjų šiemet metus laiko „labai sėkmingais", tačiau manančiųjų, kad metai jiems asmeniškai buvo „greičiau sėkmingi" sumažėjo nuo 27 iki 23 procentų.

„Nei sėkmingais, nei nesėkmingais" metus šiemet, kaip ir pernai, laiko 44 proc. apklaustųjų.

Manančiųjų, kad metai buvo „greičiau nesėkmingi", padaugėjo vienu procentu iki 19-kos, o besiskundžiančių asmeniškai „labai nesėkmingais" metais 1998-siais padaugėjo nuo 6 iki 9 proc.

Palyginti su 1997-siais, padaugėjo ir manančiųjų, kad metai buvo nesėkmingi Lietuvai. 1 procentas mano, kad 1998-ieji Lietuvai buvo „labai sėkmingi" (pernai — 0), o laikančiųjų juos „greičiau sėkmingais" sumažėjo vienu procentu iki 21, tačiau ypač padaugėjo pesimistiškų vertinimų.

28 proc. apklaustųjų metus Lietuvai laiko „greičiau nesėkmingais", palyginti su 15 proc. 1997-aisiais.

Vertinančiųjų metus kaip Lietuvai „labai nesėkmingus" šiemet, kaip ir pernai, yra 2 proc.

Apklausą gruodžio viduryje atliko bendroji Lietuvos ir Didžiosios Britanijos viešosios nuomonės tyrimų bendrovė „Baltijos tyrimai", rezultatus trečiadienį paskelbė dienraštis „Lietuvos rytas". Apklaustųjų 1,033 Lietuvos žmonių nuomonė rodo 15-74 metų Lietuvos gyventojų nuomonę.

*** Ketvirtadienį Lietuvos** vaistines pasiekė diskusijas pasaulyje sukėlę lytinę potenciją skatinantys vaistai „Viagra". Vaistų kontrolės tarnyboje buvo patvirtinti „Viagra" pakuočių įregistravimo dokumentai, o norint apsisaugoti nuo naujųjų vaistų kontrabandos, ant vaistų pakuočių buvo baigti klijuoti specialūs švytintys įspaudai — hologramos. Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimu, receptus šiems vaistams galės išrašyti tik seksologai, urologai, nervų ligų specialistai. Vaistus gaminančios JAV bendrovės „Pfizer" atstovai spėja, kad 1999 m. „Viagros" Lietuvoje bus parduota už 1 mln. litų. Viena tabletė vaistinėse kainuos 45-50 litų. (BNS)

KALENDORIUS

Sausio 2 d.: Šv. Bazilijus Didysis ir Grigalius Nazianzen; Mažvydas, Gailutė.

Sausio 3 d.: Kristaus apsireiškimas (Trys Karaliai); Genovaitė, Danielius, Liesnelė, Vyda.

Sausio 4 d.: Šv. Elzbieta Seton; Hermas, Titas, Arimantas, Švitrė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

ATEITININKŲ KŪČIOS ČIKAGOJE

Sekmadienį, gruodžio 20 d. Jaunimo centre Čikagos ateitininkai susirinko tradicinėms kūčioms. Kaip ir kasmet, nuostabus būrys rengėjų susiorganizavo — sukvietė dalyvius, priėmė rezervacijas, papuošė salę, paruošė maistą, atsivežė muzikos instrumentus ir gaidas. Po kūčių jiems dar liko darbas — viską sutvarkyti.

Šv. Mišias aukojo kun. dr. K. Trimakas, kun. R. Gudelis ir kun. Sigitas iš Palangos. Pirmasis, ką tik buvo grįžęs iš šaltos ir sniegu apklotos tėvynės Lietuvos, kur dėstė ir dirbo su Lietuvos ateitininkais. Antrasis studijuoja ir dirba Čikagoje, Marquette Parko lietuvių parapijoje. Trečiasis studijuoja ir dirba Washington, D.C., lietuvių katalikų tarpe. Su jais prisiminėme brolius ir seses ateitininkus Lietuvoje. Prisiminėme ir Čikagos bei apylinkių ateitininkus, kurie 1998 m. paliko šią žemę — a.a. L. Braunę, K. Pabedinską, dr. A. Prunskienę, B. Žukauską, dr. V. Vygantą bei kitus. Užtemdytoje salėje, žvakių šviesoje galėjome susimąstyti ir prisiminti, visa atnaujinti Kristuje.

Pasikeitėme šventiniais sveikinimais, pasidalinome kalėdaičiais. Tradicinę žvakę uždegė svečiai iš Washington, D.C., A. T. Landsbergiai. Valgėme skanius tradicinius patiekalus. Studentai suskaičiavo — jų buvo dvylika... Klausėmės moksleivių ateitininkų trumpų pranešimų apie Kūčių senas tradicijas, kurios siekdavo pranašauti ateitį. Giedojome tradicines giesmes ir stebėjome gyvą prakartėlės paveikslą, kurį suvaidino Sidrių, Kuprių ir kitų šeimų vaikai.

Ateitininkų kūčios kasmet sutraukia gražų būrį ateitininkiškos šeimos narių. Kasmet dalyvaujančių eilės keičiasi, bet kai kurioms šeimoms tai tradicija, kurios jos laikosi kaip ir savo mažesnio šeimos susiėjimo Kūčių vakarą.

Gal kai kurie teigia, kad ateitininkų Kūčios pagal kalendorių būna per anksti — neįprasta giedoti kalėdines giesmes kol neatėjo laikas. Kūčias valgėme anksti, o ne vakaro tamsoj. Kaip bebūtų, bendros Kūčios yra tapusios ne tik Čikagos ateitininkų, bet ir kitų lietuvių telkinių tradicija. Jos suveda įvairių kartų žmones į vieną būrį. Atvažiuoja svečių iš svetur. Atvyksta žmonės, kurių šeimos gal toliau gyvena ir šios šeimyniškos Kūčios gal vienintelės, kuriose teks dalyvauti ne svetimųjų tarpe. Mažiems vaikams, tai proga pasipuošti, sėdėti su vyresniais, giedoti tradicines giesmes, ir pabendrauti su kitais. Gal todėl rengėjai nepailsta ir kasmet surengia šį susiėjimą — ne sau, bet ir plačiajai ateitininkų šeimai, vaikams, vyresniesiems, studentams ir moksleiviams. Visi iš jų ką nors pasisemia — atsakomybės, tradicijos, šeimyniškos nuotaikos.

Ateitininkų kūčių metu girdėjome visą eilę pavardžių žmonių, kurie prisidėjo prie šių metų kūčių paruošimo: registratorė V. Žadeikienė, vyriausioji šeimininkė O. Norvilienė ir kitos talkininkės. Sunku visus suminėti ko nors nepraleidus. Reikia pasidžiaugti šių žmonių pasiaukojimu ir tikėtis, kad kasmet bent iš dalies rengėjų eiles papildys ir keli nauji talkininkai, kiti programos atlikėjai. Kitaip, tradicijos, kaip ši, nesitęs.

R. Kubiliūtė

Vilniuje 1998 m. lapkričio 21 ir 22 d. vykusio moksleivių ateitininkų akademinio savaitgalio dalyviai.

MOKSLEIVIŲ AKADEMINIS SAVAITGALIS LIETUVOJE

Lapkričio 21-22 d. į Vilnių rinkosi moksleiviai ateitininkai iš visos Lietuvos. Jau tapo tradicija per Aušros Vartų Marijos atlaidus rengti akademinius savaitgalius. Šio savaitgalio mintis „Vilnius vakar, šiandien ir 2000-aisiais".

Apie senąjį Vilnių ir vilniečius papasakojo Antanas Rimvydas Čaplinskas. Buvo įdomu išgirsti netradicinę paskaitą apie sostinėje gyvenusių žmonių buitį, gyvenimo būdą, pomėgius.

Suskirstyti į grupeles moksleiviai ir studentai aplankė žymias Vilniaus vietas. Vieni apžiūrėjo katedrą ir Žemutinę pilį, kiti buvo pranciškonų vienuolyne, Gintaro, Gynybinės sienos muziejuose, dar kiti aplankė stačiatikių Šv. Dvasios vienuolyną.

Mažiausieji džiaugėsi Chodkevičių rūmuose, Švietimo centre, galėdami patys gaminti popierių, tuo tarpu vyresnieji apžiūrėjo tuose pačiuose rūmuose veikiančią parodą „Vienuolynų dailė".

Moksleivių akademijos yra ruošiamos vyresniesiems moksleiviams. Šiame savaitgalyje dalyvavo ne tik jie, bet ir vasarą Vilniaus krašto ateitininkų stovykloje buvę jaunesnieji. Į vasaros stovyklas atvažiuoja vaikai, kurie nepriklauso kuopoms. Ten jie susipažįsta su ateitininkų organizacija, jos principais ir vėl išsiskirsto į savo miestus ir miestelius, susitinka tik kitą vasarą. Kai sukanka 15 metų, jei nepriimami į jaunučių stovyklas, o į moksleivių akademijas važiuoti nedrįsta, nes ten nieko nepažįsta, ta aplinka jiems svetima. Žinoma, pats geriausias būdas, norint organizacijoje „išlaikyti" tokius narius yra kuopų kūrimas, tačiau ne visur pavyksta rasti tinkamus globėjus. Todėl šią problemą mėginame spręsti tuos vaikus pakviesdami į akademinius savaitgalius. Čia jie susipažįsta su vyresniaisiais moksleiviais, vadovais. Na, o tada ne taip sunku bus atsisveikinti su jaunučių stovyklomis, kai žinos, kad jie reikalingi ir laukiami moksleivių sąjungoje.

Džiugu, kad Aušros Vartų Marijos, jaunimo globėjo šv. Kazimiero atlaidai yra mėgstami moksleivių ir studentų. Stipriai spustelėjęs šaltukas neišgąsdino nei vaikų, nei jų tėvelių.

Už šį savaitgalį esame dėkingi Ateitininkų federacijos fondui, kun. V. Smagrauskui, A. ir J. Damušiams, A. R. Čaplinskui, Jėzuitų gimnazijos direktoriui kun. A. Gražuliui, SJ, kapelionui kun. A. Gudaičiui, SJ, virtuvės darbuotojams, Lietuvos Dailės, Gynybinės sienos, Gintaro muziejų darbuotojams, stačiatikių Šv. Dvasios, pranciškonų vienuolynams, Vilniaus studentams ateitininkams.

Reda Sopranaitė

KĄ REIŠKIA GYVENTI PAGAL ATEITININKŲ PRINCIPUS

Moksleivis ateitininkas gyvena pagal penkis ateitininkų principus: katalikiškumą, tautiškumą, inteligentiškumą, visuomeniškumą ir šeimyniškumą. Šie principai turi būti įgyvendinti kasdien. Jie turi būti moksleivio ateitininko gyvenimo pagrindu.

Katalikiškumas yra pats svarbiausias ateitininkų principas; per jį pripažįstame Katalikų Bažnyčią. Mūsų amžiaus vaikai tą katalikiškumą turi įjungti į kasdieninį gyvenimą. Šiomis dienomis būti katalikų jaunuoliu yra labai sunku. Moksleivių gyvenime, mokykloje, ir tarp savo draugų katalikiškumą parodome laikydamiesi dorybės. Nors dauguma žmonių ir laikraščių skatina nedorybę, moksleivis ateitininkas turi to neklausyti, bet klausyti Kristaus. Turime laikytis Kristaus norų: eiti sekmadieniais į bažnyčią švęsti religines šventes, mylėti visus žmones.

Tautiškumas reikalauja, kad moksleivis suprastų Lietuvos tautinę dvasią ir ją mylėtų. Moksleivio darbas yra stengtis sužinoti kiek tik galima apie Lietuvos istoriją ir kultūrą. Jis tai gali daryti lankydamas lituanistines mokyklas ir kursus. Jis taip pat gali daug išmokti iš savo tėvų. Turėdami šias žinias, turi atitinkamai veikti, pavyzdžiui, rašyti valdžios atstovams, remti našlaičius, dirbti stovyklose.

Inteligentiškumo principas reikalauja iš ateitininko siekti bendro išsilavinimo, nesvarbu kokia profesija ar mokslas. Mokykloje stengiasi kuo geriau atlikti pamokas ir mokosi viską, ne tik tai ką mokykloje užduoda. Moksleivis domisi viskuo kas gera. Jei kitas ateitininkas prašo pagalbos, kurioje nors srityje, privalo mielai padėti. Inteligentiškumas skatina dalyvauti kursuose. Visuomeniškumas pasirodo kasdieniniam gyvenime kai susieinam su draugais ir kitais žmonėmis. Moksleivis ateitininkas yra mandagus ir draugiškas visiems. Jis mokykloje tą įgyvendina draugaudamas su ir nepopuliariausiais, nedrąsiais vaikais. Jis stovykloje supranta, kad kiekvienas vaikas yra kitoks ir tą jis priima.

Šeimyniškumas yra pirmasis principas, kuris pasireiškia mūsų gyvenime. Nuo mažens suprantam, kad nėra didesnės meilės negu savo šeimoje. Moksleivis turi suprasti tėvų meilę ir kad tėvai yra geri. Mūsų bendra šeima yra visi lietuviai ir mes privalome vienas kitam padėti.

Moksleivis ateitininkas įgyvendina visus penkis principus, mylėdamas Kristų ir viską darydamas Jo vardu.

Rytas Vygantas

Čikagos Daumanto-Dielininkaičio kuopos vėliavą laiko Audra Valiulytė ir Paulius Elvikis. Vėliavą po įžodžio bučiuoja Tomas Mačiulis. Toliau — Daiva Ragaitė, Vytenis Drunga ir Simas Meištininkas.

• Draugai yra giminės, kuriuos pats susirandi.

Eustace Deschamps

ŠV. MIŠIOS VAIKAMS

Šv. Mišios vaikams Pal. J. Matulaičio misijoje bus aukojamos sekmadienį, sausio 10 d., 9 v.r. Visi vaikai ir jų tėveliai kviečiami dalyvauti.

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas sekmadienį, sausio 10 d. vyks Ateitininkų namuose. Rinksimės tuoj po vaikams skirtų šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje. Susirinkimo tema — „Inteligentiškumo principas". Visi dėvime uniformomis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. 773-582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455
Tel. 708-594-0400
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie Ave.
Val.: antrd. 2-4 v.p.p. ir ketvd. 2-5 v.p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 773-776-2880
Namų tel. 708-448-5545

DALIA A. CEPELĖ, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171 St.
Tinley Park, IL 60477
708-614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J.YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-5556
4707 S. Gilbert, La Grange, IL
Tel. 708-352-4487

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 High'and Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
15505-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-257-2265

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
1192 Walter St., Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. LINA POŠKUS
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 ST., BURBANK, IL
Tel. 773-735-1540
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Kab. 773-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581
6449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. V.J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, LTD.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. DANA M.SALIKLIS
Dantų gydytoja
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1694
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 708-652-4159 atsakomas 24 val.
1443 S. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. – 7 v.v.
Išskyrus trečd. Šeštad. 11-4 v.p.p.

DR. RAMUNĖ MACIJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
773-778-6969 arba 773-489-4441

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kab. tel. 773-586-3166
Namų tel. 847-381-3772
6745 West 63rd Street
Val. pirmd. ir ketvd. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Kitomis dienomis - susitarus

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

LIDIJA BALČIŪNAITĖ, O.D.
AKIŲ DAKTARĖ
2804 Som Center Rood
Willoughby Hills, OH 44094

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ŽUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S.Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. ARVYDAS J.DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Mattesson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
GREGORY SUELZLE, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, dubens srities, raumenų, vėžio, sužeidimų darbovietėje ir sporte bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-726-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Ir Libertyville

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė – vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. DOMAS LAPKUS
Vidaus ir plaučių ligos
15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

Trumpai
Amerikoje ir pasaulyje

Paruošė Eglė Paulikienė

•Vyriausieji JAV Senato demokratai praneša, kad prez. Clinton „impeachment" teismas yra neišvengiamas. Spėliojama, kad Senatas reikalą perims 1999 m. sausio mėnesio pradžioje. (WSJ).

•Irakas šaudė į JAV sargybos lėktuvus, kurie perskrido šiaurinę krašto dalį. Po Persijos įlankos karo Irako kariniams lėktuvams uždrausta skraidyti šitame rajone. (WSJ).

•Prez. Clinton praneša, kad Social Security kompiuteriai buvo išsamiai patikrinti dėl 2000 m. problemų ir užtikrina, kad visi tų metų čekiai bus teisingai ir laiku išsiųsti. (WSJ).

•Baigus tyrinėti 24 didmiesčius, Brookings Institute praneša, kad amerikiečiai kraustosi atgal į miestų centrus, pakeisdami pokarinį palinkimą gyventi užmiesčiuose. Spėliojama, kad 2010 m., miesto centrų gyventojų skaičius bus keturiskart didesnis Houston mieste, triskart didesnis Clevelande, per trečdalį didesnis Čikagoje (NYT).

•Viena mergytė iš Houston aštuoniukų mirė nuo širdies ir plaučių sužlugimo; ji gimė prieš savaitę svėrusi 10.3 uncijas. (WSJ).

Rusijos valdžios buvęs Mokesčių skyriaus vadovas B. Fjodorov sakė, kad 1999 m. valdžios pajamos iš surinktų mokesčių tikriausiai sumažės 30%- 50%. Nuo pereitos vasaros valiutos nuvertinimo, rublio vertė yra nukritusi 70%. Maždaug trečdalis Rusijos gyventojų dabar gyvena skurde. Jų pajamos – 30 dol. per mėn.

•Kūčių vakarą Kosovo apylinkėje prasidėjo smarki kova – tarp serbų kariuomenės ir Kosovo išlaisvinimo kariuomenės (albanai kurie siekia nepriklausomybės). Aiškindami, kad ieško albanų sukilėlių, serbai šaudė į kaimus iš tankų ir kulkosvaidžių. Spėliojama, kad vakariniai kraštai mažai ką galės apie tai padaryti, nes Clinton valdžia nusileido Milosevic reikalavimams ir NATO nebeprižiūri „cease-fire". Jos vietoje yra mažiau pajėgi tarptautinė grupė. (WSJ).

•Izraelio pagrindinės politinės partijos sutiko rinkimus sušaukti gegužės vidury; atrodo, kad parlamentas tai patvirtins kitą savaitę. Tuo tarpu palestiniečiai išlaisvino teroristinės organizacijos Hamas vadą, kurį buvo sulaikę po Wye sutarimo. (WSJ)

•Jachtų lenktynės prie Australijos užsibaigė pereitą sekmadienį, po to kai audra užklupo lenktynių dalyvius. Maždaug 50 buvo išgelbėti helikopteriu ir trys prigėrė. (NYT, WSJ).

•Kinija nuteisė darbo teisių agitatorių 10 metų kalėti, už sutikimą duoti interviu per „Radio Free Asia" radijo programą. Kinijos prez. Jiang tvirtina, kad sutriuškins visus pasipriešinimus komunistų valdžiai. (WSJ).

•Kambodijos ministras pirm. Hun Sen praneša, kad pereitą savaitgalį du Khmer Rouge komunistų vadai pasidavė valdžiai ir tuomet krašte nebeliko organizuotų sukilėlių. Tačiau minėti komunistų vadai nebus kaltinami už jų vaidmenį 1970 m. dešimtmečio genocide, kuriame žuvo milijonai kambodiečių. Pasak Hun Sen, toks teismas gali baigtis pilietiniu karu. (WSJ).

•Šešiolika turistų buvo pagrobti Jemen pietinėje dalyje. Jų tarpe yra 12 britų, 2 amerikiečiai, 2 australai. Per paskutinius šešerius metus per 100 turistų buvo pagrobtų išpirkimams. (WSJ).

•1992 m. Nobelio taikos premijos laureatė ir žymi Centrinės Amerikos indėnų teisių gynėja, Rigoberta Menchu, spaudoje sukritikuota kaip melagė. Savo 1983 m. parašytoje autobiografijoje, R. Menchu rašė, kad vaikystėje sunkiai dirbo ūkyje, pramoko skaityti ir rašyti, tik suaugus, šeimos ūkis buvo pasisavintas „baltųjų priespaudėjų", jaunesnis brolis mirė badu, kitas brolis buvo Guatemalos kariuomenės gyvas sudegintas. Antropologas D. Stoll įrodė, kad R. Menchu netik vaikystėje nedirbo, bet lankė dvi privačias katalikiškas mokyklas, gyvendama bendrabutyje. Jos šeimos ūkis buvo tėvo giminių atimtas, o aprašyti žuvę broliai yra fantazija. R. Menchu šalininkai teigia, kad nesvarbu, jog autobiografija ne visai tiksli; joje yra iškelta „aukštesnės rūšies teisybės" apie baltojo okupanto padarytas skriaudas vietiniams indėnams. Tuo tarpu R. Menchu kritikai rūpinasi, kad JAV universitetuose plačiai skaitoma jos knyga pristato melagingą Centrinės Amerikos indėnų vaizdą. (WSJ).

Kunigas Antanas Saulaitis Balzeko muziejuje buvo pagerbtas 1998 m. gruodžio 13 d. Iš kairės: Stanley Balzekas, jaun.; dr. Loreta Višomirskytė, Giedrius Apuokas, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Sigita Balzekienė ir Stanley Balzekas III. Nuotr. **Jono Tamulačio**

NAUJA ŽEMAITIJOS REZISTENCIJOS KNYGA

HENRIKAS KUDREIKIS

Neseniai vėl pasirodė naujas Simono Stanevičiaus bendrijos metraštis „Aitvarai" (6-tas tomas). Šiuo leidiniu pagerbiamas kovotojų už Lietuvos laisvę atminimas. Prieš 50 metų Lietuvos vyrai (ir moterys-ryšininkės) su ginklu rankoje stojo ginti klastingai užgrobtos tėvynės.

Knygos pradžioje prof. Juozas Girdzijauskas aprašo šeštąją Simono Stanevičiaus bendrijos konferenciją, įvykusią Viduklėje 1994 m. spalio 2 d. Straipsnis pradėtas romėnų šūkiu: „Dulce et decorum est pro patria mori" — „Malonu ir gražu mirti už tėvynę". Laisvę reikia apginti — veltui jos niekas neduoda. Profesotorius apžvelgia partizanų siekius ir jų likimą. Pagal jį, kiek yra skirtumo tarp patriotizmo ir išdavystės, tiek yra pažiūrų į partizanų kovas. Šiandien aktualiausias Lietuvos istorijos uždavinys yra teisingai ištirti pokario metų pasipriešinimą okupantams.

Skyriuje „Ketvirtasis prezidentas" Eugenijus Ignatavičius plačiai ir rūpestingai komentuoja partizanų vado Jono-Žemaičio gyvenimą bei likimą.

1994 m. lapkričio 26 d. Šiluvoje galėjome minėti Lietuvos partizanų vado Žemaičio 40-ties metų žūties sukaktį, o gal net ketvirtojo Lietuvos prezidento 85-tąjį gimtadienį. Šitaip galėjo įvykti, nes pagal 1949 metų vasario 22 d. pirmojo partizanų vadų suvažiavime priimtus muostatus bei deklaraciją, paskelbus, kad naujai išrinktoji LLKS taryba okupacijos metu yra aukščiausias tautos politinis organas, vadovauja politinei ir karinei išlaisvinimo kovai, o „Atstačius Lietuvos nepriklausomybę, ligi susirenkant seimui, Lietuvos prezidento pareigas eina LLKS tarybos prezidiumo pirmininkas, kurio minėtame susirinkime vienbalsiai ir buvo išrinktas Jonas Žemaitis, suteikiant jam partizanų generolo laipsnį. Taip jis ir būtų tapęs ketvirtuoju mūsų prezidentu, kito tuo metu Lietuva neturėjo.

Apie savo tėvą ir lemtį pasakoja Žemaičio sūnus Laimutis. Jį užaugino svetimi žmonės. „Jonas Žemaitis, kokį aš pažinojau",— rašo buvusi partizanė Juzefa Ličkutė. A. Vaišvilos pastabos apie Palapšių mūšį. Stanislava Žičkutė-Oršvilienė aprašo savo gyvenimo kelius. Algirdo būryje. Ypatingas epizodas, kuriame vadas Jonas Žemaitis-Vytautas demaskuoja ir teisia saugumo agentą. Vladas Lukšas detaliai aprašo Žemaičio bunkerį Lūšų vienkiemyje.

Tragiškas likimas ištinka J. Žemaičio žmoną Eleną,— rašo Kotryna Stoškutė-Zlatkienė. Juzefa Lukoševičiūtė-Lauruvienienė pastebi, kad J. Žemaitis buvo žmogiškiausias iš visų juos lankiusių partizanų.

Antanas Pocius nepaprastai detaliai aprašo įvykius ir sąlygas, dėl ko buvo įsteigta Kęstučio apygarda. Organizavimas jau prasidėjo vokiečių okupacijos metu. Iš LLA išaugo poros tūkstančių vyrų Kęstučio apygarda. Straipsnis užima per 80 puslapių.

Partizanų kovas Kelmės rajone apšviečia Juozas Parnarauskas. KGB dokumentuose užregistruota, kad Kelmės krašte nuo 1944 iki 1963 m. įvyko 7 dideli mūšiai su čekistų kariuomene. Mažesnių ir pavienių partizanų susibūrimų — per 200.

To paties autoriaus atskirame straipsnyje nurodoma KGB veiklos metodai prieš Lietuvos laisvės kovotojus ir partizanų kovos taktika.

Alfonsas Vaišvila „Šiluvos mokyklos KGB akiratyje". Daug Šiluvos mokytojų ir mokinių uoliai dalyvavo Lietuvos rezistencijoje, rėmė partizanus. Paminimi mokytojų ir mokinių areštai.

Straipsnyje „Sovietinis saugumas ir moteris" Rimantas Vebra nurodo, kai bolševikinė organizacija skyrė specialų dėmesį Lietuvos moterų sovietinimui , jų įtakai savo vyrams. Tai jie atliko su tam tikru pasisekimu.

Laisvės kovotojų atsiminimų skyriuje partizanas Juozas Mocius nušviečia savo jaunystę ir kelią į gulagus. Viduklės partizanų vadas Steponas Bubulas-Gintautas rašo apie savo jaunystę ir įvykius partizanų gretose. Skyrius baigiamas politinio kalinio Albino Kentros atsiminimais.

Knygos pabaigoje — kronika ir penki puslapiai su Žemaitijos partizanų nuotraukomis.

Kiekvienam besidominčiam partizanų likimu, o ypač raseiniškiams žemaičiams, tikrai verta paskaityti šį leidinį.

„Aitvarai"; Redakcinė kolegija; S. Stanevičiaus bendrija, Kaunas 1998.

• ***Šeštokai.*** Šeštokų parapijos klebono K. Bekasovo ir seniūnijos vadovų pageidavimu Šeštokų Žalioji gatvė pavadinta A. Miluko, tauraus kunigo, draudžiamų lietuviškų knygų ir spaudos leidėjo bei platintojo išeivijoje, vardu.

Danutė Bindokienė

Žengiant per paslaptingą slenkstį

Kai laikrodžio rodyklės susiglaudžia ties gruodžio 31-osios vidurnakčiu, daugelis pasijunta, lyg žengtų per kažkokį paslaptingą slenkstį į viltingą, bet kartu bauginančią, nežinią. Prasideda dar vieni metai, kurie vienodu žingsniu matuoja žmonijos istoriją nuo žiliausios senovės laikų, kuomet dar pats protingiausias Žemės gyventojas — žmogus — tebesiblaškė savo pradžios klystkeliuose, besistengdamas suvokti ir savo žmogiškumą, ir jį supančios aplinkos paslaptis, kai laiko žingsnių aidas buvo tik vos atpažįstamas dunksėjimas jo pasąmonėje.

O laikas, nors neįvardintas metais, mėnesiais, dienomis, keitė gyvūniją ir augmeniją, keitė žmones — kūdikius paversdamas jaunuoliais, tvirtus suaugėlius paliegusiais seniais, pagaliau pakartodamas amžinąją tiesą: „Dulkė buvai, žmogau, dulke ir vėl pavirsi".

Žmonijai ir pavieniams jos nariams visuomet labai kniet ėjo (ir dabar nemažiau knieti) pakelti bent kampelį ateities uždangos ir sužinoti, kas ten slypi, kas laukia. Kiek įvairių įvairiausių priemonių ir metodų šimtmečiais šiam reikalui išbandyta! Atsakymo ieškota žvaigždynuose, gyvulių organuose, gamtos reiškiniuose, kortose, delnuose ir visur, kur tik žmogaus vaizduotė paskatino ieškoti. Deja, ateitis taip ir liko, lyg tas paslaptingasis pelkių žiburėlis — nepavejama, neatspėjama.

Tuomet žmogus griebėsi gudrumo: jeigu neįmanoma ateities atspėti, sužinoti, kas laukia už to paslaptingojo metų datos pasikeitimo slenksčio, galbūt pavyks bent nelaimes, ligas, nesekmes nubaidyti, o visas gerąsias laimes prisivilioti, gražiais naujametiniais linkėjimais. Tai ir linkima laimės, sveikatos, turtų, meilės bei visokių gėrybių, kokios tik iš geraširdiškos vaizduotės išplaukia.

Tačiau pagrindinis Naujiems metams linkėjimas — būdingas daugeliui tautų — yra: „Laimingų Naujų metų!" Į tą trumpą sakinį sutelpa viskas, ko žmogus trokšta ir sau, ir kitiems. Tad ir „Draugo" redakcija šiandien, su šiuo pirmuoju 1999 metų mūsų dienraščio numeriu, nori pasveikinti visus savo skaitytojus, bendradarbius, rėmėjus, geradarius, kur jie bebūtų, kur begyventų — „Laimingų Naujųjų metų!"

„Draugas" šįmet įžengia į sukaktuvinius savo gyvavimo metus — vasarą švęs 90-ąjį gimtadienį. Be abejo, apie tai dar bus progų kalbėti, rašyti, galbūt ruošti iškilmes šiai svarbiai sukakčiai paminėti. Dar nelabai seniai „Draugas" buvo dienraštis tarp kelių kitų lietuviškų dienraščių, leidžiamų už Lietuvos ribų. Šiandien jis — vienintelis. Nors iš visų užsienio lietuvių laikraščių ir turi gausiausią skaitytojų būrį, bet, palyginus su vien Amerikoje gyvenančių mūsų tautiečių (tiek giliai ir seniai čia šaknis įleidusių, tiek paskutinį dešimtmetį iš tėvynės atvykusių) skaičiumi, tų skaitytojų galėtų būti keleriopai daugiau.

Kažkada pirmosios nepriklausomybės dešimtmečiais, Lietuvoje, norint paskatinti susidomėjimą spauda, kad ją prenumeruotų ir skaitytų, buvo paskelbtas šūkio konkursas, kurį laimėjo posakis: „Laukiniai žmonės laikraščių neskaito!" Nežinia, ar tas šūkis padėjo pritraukti daugiau skaitytojų anuometinėje Lietuvoje, bet gal nebūtų labai prašauta pro šalį, jei ir šiandien galėtume atrasti magišką formulę, kurią ištarus, bematant tautiečiai sukrustų prenumeruoti ir skaityti lietuvišką spaudą.

Nemanome, kad labai tiktų Amerikos ar kitų kraštų lietuvius šiandien pavadinti „laukiniais" vien dėl to, kad jie neskaito lietuviškų laikraščių... Vis tik būtų labai graži gimtadienio dovana tam vieninteliam dar gyvam užsienio lietuvių dienraščiui, jeigu kiekvienas skaitytojas pagalvotų ir pasiūlytų savo mintis, kaip padauginti skaitančiuosius. Juk įprasta gimtadienio proga kažką dovanoti, tad laukiame konkrečių pasiūlymų.

Mes čia net negalime įsivaizduoti įspūdingų skaičių, kuriais skaičiuoja savo prenumeratorius didieji Amerikos ar net Lietuvos dienraščiai. Taip pat nesiruošiame imtis metodų, kuriuos dažnai vartoja net labai rimta spauda skaitytojams pritraukti. Antra vertus, ir tėvynėje, atrodo, netrūksta spaudai (su mažomis išimtimis) tų pačių bėdų, kurios mus kamuoja. Tad dar labiau įvertiname savo skaitytojus, bendradarbius ir rėmėjus, kurių dėka „Draugas" gyvavo 90 metų, tikisi bent kita tiek gyvuoti, su viltimi žengdamas į Naujus metus.

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

Nr. 95 (Tęsinys)

Veidas spindėjo rūškanu piktumu, apatinė lūpa greitai greitai krutėjo, lyg mėgintų pati sau ką pasakyti. Buvo tikra voverė. Tokia pat, kurią jau kažin kada, dar Lietuvoje, buvau užsiauginęs. Ji irgi labai lengvai krito ant popieriaus. Net pasigrožėjau, kad mano piešinio linija vėl suvirpa gyvybe. Iš kažin kur atlindo mintis, kad linijos gyvumu galėčiau varžytis su Dueresiu ir sustingau. Dingtelėjo, kad tik negražiai kvailioju. Kad kurilioju piktai, negalėjau prisipažinti. Juk nenorėjau nei tada, nenoriu nei dabar tų žmonių sunaikinti ar nors ir tik pažeminti. Piešiant net pasijuokti nebuvo noro. Juokas atėjo vėliau, o kai piešiau, piešiau, kad man tik taip atrodė. Vėliau girdėjau, kad tada, kai daugumas taip nupieštų mokytojų nutarė manęs iš gimnazijos nemesti, matematikas norėjęs mane teisman traukti ir taip savo pasiekti. Jokia mokykla nuteistojo tada nelaikytų. Sako,net pas advokatą ėjęs. Ne pas vieną, pas kelis, tik nė vienas nesutiko. Sakė, jeigu būčiau po piešiniais ir pavardes parašęs, būtų galima buvę ką nors daryti. Dabar tik panašumas. Vienas net pasakęs, kad jam piešiniai panašūs į kitus jo pažįstamus. Kaip tu įrodysi, kad jis piešė ne kažin kokį kitą, o tave, jeigu nupiešęs pavardės neprirašė. Žiūrėjau į tuos keturis savo piešinius ir galvojau, kas atsitiktų, jeigu po kiekvienu įrašyčiau pavardes, nuneščiau ir padėčiau ant stalo. Tikrai išdygtų keturios šaunios bylos. Gal net per spaudą nuskambėtų, ir pačiam darėsi vis neskaniau ir neskaniau. Ir kam aš save patį terlioju?

Įbrukau sąsiuvinį į laikraštį, pravėręs duris įmečiau į kambarį ir išėjau į pajūrį. Saulė ką tik buvo nukritusi už pušynėlių. Dangus švietė gelsvu spindėjimu, o jo apačioje juodavo pušys, tik vienur kitur juodose viršūnėse sužibėdamas gyvu auksu.

Aldona su Liole buvo pajūry. Iš tolo abi pažinau. Jos vaikščiojo su vienmarškiniu juodaplaukiu vyru. Iš tolo negalėjau pasakyti ar būčiau galėjęs jį kur susitikti. Jis ėjo rankas už nugaros susiėmęs, o Liolė žiūrėjo į jį beveik galvą užvertusi ir kažin ką pasakojo. Negirdėjau, buvo per toli, kad galėčiaus išgirsti, bet rankos rodė gyvą šneką. Aldona ėjo nusigręžusi į jūrą. Gana atokiai plaukė baltas laivas. Dingtelėjo, kad dabar abu kartu į jį žiūrime, ir mūsų akys tenai turi susitikti. Turi, net nežinodamos, kad susitinka. Šiltas jaukumas sujudo krūtinėje. Nenorėjau klausyti Liolės tarškėjimo, apsisukau ir nuėjau į kitą paplūdimio galą. Norėjau su užplūdusia jaukia šiluma pabūti vienas. Net ir iš tolo Liolė buvo panaši į pajūriu riedantį apvalų barškutį, o aš staiga panorau ramybės. Ne tik ramybės, panorau pabūti vienas. Panorau pabūti tik gelsvo saulėleidžio ir juodo pušyno priešingybėje.

Pabudau nuo žingsnių už durų. Net krūptelėjau. Kas galėtų po namą vaikščioti? Pravėręs akis valandėlę negalėjau susigaudyti. kur esu. Kambarys visiškai nepažįstamas. Atsiminęs pats iš savęs susijuokiau. Vakar, grįžęs iš pajūrio pasivarčiau po ant stalo sudėtas kelias knygutes, radau Faulknerio „Sanctuary", buvau ją skaitęs universitete, bet pavarčiau ir tikrai įnikau. Daug ko nebeatsiminiau, daug vietų buvo visiškai nauja, lyg autorius būtų ėmęs ir viską iš naujo perrašęs. Net nusišypsojau, kaip keliolikos metų patirtis gali mintį visai kiton plotmėn nukelti. Ne pakeisti, bet kitaip įžvelgti. Rankas po galva pasibrukęs mąsčiau, svarsčiau lyginau įsižiūrėjęs į kambario lubose ryškėjantį rytmetį ir visiškai nepajutau kaip įsibėgusi mintis nejučia pasitraukė iš kelio miegui. Žingsnių už durų vis daugėjo, bet nebuvo jokio noro keltis. Nusisukau į sieną ir buvau besirengiąs dar pamiegoti, o gal jau ir užsnūdęs buvau, kai pasibeldė į duris.

— Ar dar tebemiegi? Saulė jau seniai visus iš lovų išvertė, — buvo Aldona.

— Kai prikėlei, tai nebemiegu. Už pusvalandžio būsiu gatavas. O gal ir greičiau, — pridėjau mesdamas kojas iš lovos.

— Gerai, palauksiu, — ir nukaukšėjo.

Man vėl šmėkštelėjo vakar ykštis baltas laivas ir jame susitikusios mūsų akys. Tik ar ji žinojo?

Greitai perbraukiau veidą skustuvu, apsirengiau. Netruko turbūt nė ketvirčio valandos.

Valgomajame dar buvo keli. Prie vieno stalo sėdėjo dvi moterys, prie kito viena moteris ir du pagyvenę vyrai. Vienas jaunas, kitas glostė žilą, retutę, gal pusmečio barzdą. Toptelėjo, kad panašus į ožį, bet vėl nubraukiau. Negalėjau įsivaizduoti ožio su tokia retute barzda. Visi buvo užsiėmę savo šnekom. Atrodė, kad manęs net nepastebėjo, nė į mano galvos linktelėjimą nė vienas neatsakė. Aldona sėdėjo kitame kambario šone ir žiūrėjo pro langą. Pro medžius buvo matyti jūra, bet laivo nebebuvo. Mūsų akys tegalėjo susitikti tik vandens platybėse. Ant stalo buvo dvi lėkštės ir viena didelė, uždengta stikliniu dangčiu. Turbūt išgirdusi žingsnius pasuko akis nuo lango.

— Greitas, — nusišypsojo. — Sėsk. Ką tik atnešė. Sakė, kad tebėra karšti.

Lėkštė buvo kupina blynų. Ir gerų. Ir kava gera. Aldona irgi valgė. Ji laukė manęs, kad pavalgytumėm kartu.

— Skanūs, — pasakiau. — Nebežinau kada panašių esu valgęs.

Ji nusišypsojo.

— Padėkok. Dabar žinai, ką būtum pramiegojęs, jeigu nebūčiau prikėlusi.

Abu nusijuokėm.

Nebe pirmą kartą pagalvojau, kaip būtų, jeigu pabandytumėm savo gyvenimus sujungti. Tas kniėtulys mane neramino nuo ano palaipiojimo po kalną. Jau tada jis kartais nustumdavo į šalį pasiilgimą Živilės, o dabar ir Živilės maudulys ėmė atlėgti. Pirma tik tiek, kad jos nebuvo čia, o dabar, kai atėjo žinia, jos vietoje liko tamsi tuštuma. Nebe visiškai. Kai Aldona čia pat, jos lyg ir nebejaučiu, bet prasižioti nebedrįstu. (B.d.)

APIE KNYGĄ IR KNYGAS

KAROLIS MILKOVAITIS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS LOS ANGELES SKYRIUS

50

1949 - 1998

„Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos Los Angeles skyriaus kūrimosi ir veiklos bruožai". Tai antroji inž. Antano Mažeikos paruošta knyga.

Raštijos mokslas knygų vystymosi istoriją skirsto į du laikotarpius — iki XV amžiaus ir nuo XV a. iki mūsų dienų. Pirmame laikotarpyje yra ranka rašytos, antrame, Gutenbergui išradus spausdinimo priemones, spausdintos knygos. Gilioje senovėje įrašai būdavo iškalami akmenyje, išraižomi ant metalo plokščių ir kt., vėliau pradėtas vartoti papirusas. Pirmoji žinoma knyga, parašyta ant papiruso lapų, yra iš IV amžiaus prieš Kristų. Joje surašyti graikų poeto Timoteo raštai. Ji išliko Aleksandrijos bibliotekoje ir iki I pasaulinio karo buvo saugoma Berlyne. Karo audrai praslinkus, jos likimas neaiškus. Kiniečiams dar prieš Kristų išmokus gaminti popierių, greit išmoko ir kiti, ir rašyba žymiai palengvėjo. Tačiau, dar nesant spaustuvių, knygas dauginti buvo sunku, todėl smalsu, kaip jos tada buvo dauginamos.

Prancūzas M. Audin savo knygoje „Le Livre, Etude technique et historique" tvirtina, kad knygų kopijos gaminamos, diktuojant iš vieno originalo dideliam skaičiui perrašinėtojų. Tą patį nurodo ir kiti, tą klausimą tyrinėję, istorikai. Iki XIII a. knygų gaminimas buvo vienuolių, ypač benediktinų, specialybė. Knygų gamybą perėmus pasauliečiams, jos buvo gaminamos vadinamose „rašyklose" ar „rašto dirbtuvėse", kurias išlaikė karaliai, didikai, taip pat vienuolynai.

Pirmoji spausdinta knyga bene buvo Jono Gutenbergo spaustuvėje 1455 m. Mainz, Vokietijoje, išspausdinta Biblija. Nuo to laiko ir prasidėjo knygų derlius: žmonės pradėjo jomis domėtis, įsigyti ir brangint.

Kas žmonijos sampratoje yra knyga ir kiek ji iš tikrųjų vertinama?

Gera knyga yra žmonijos šviesiausių protų vaisius. Britų rašytojas Charles Lamb buvo nuomonės, kad už gerą knygą reikia daugiau dėkoti, negu malda prie stalo už kasdieninę duoną. O prancūzų arkivyskupas ir autorius Francois Fenelon štai kaip įvertino: „Nors man siūlytų visų karalių karūnas, bet reikalautų atsisakyti knygų, aš atsisakyčiau karūnų ir pasirinkčiau knygas".

Nėra žemiško turto ar statinio, kuris ilgiau išliktų už gerą knygą. Atsiminkime Izraelio kalnyno įduboj prieš daug dešimtmečių piemenėlio netyčia atrastus pergamento ritinius (angliškai vadinamus „Dead Sea Scrolls"), kuriuose buvo surašytos Šventojo Rašto knygos. Po kelių tūkstančių metų atrasti, jie sujaudino pasaulio mokslininkus, nors iš tų laikų daugelio tautų, nei jų statinių seniai nėra.

Bet pasidomėkite, kaip knyga apibūdinama mokslinės informacijos leidiniuose?

Lietuvių enciklopedijos pirmieji žodžiai apie knygą štai kaip skamba: „Knyga yra rinkinys daugelio popieriaus ar odos spausdintų lapų, susiūtų ar įrištų, apdengtų popieriaus kartono ar odos viršeliu". Daugelis tiek ir žino apie knygas, nes niekad jų neskaito. Žvilgterėjau ir į „Dabartinės lietuvių kalbos žodyną", Vilniuje išleistą, berods, 1975 metais. Ten knygą, tarp kitko, taip įvertina: „Knyga... gali būti stambaus veikalo dalis. Pavyzdžiui, Markso 'Kapitalas' susideda iš trijų knygų". Na, pagalvojau, ko norėti: girios paukštis girios giesmę gieda.

Knyga žmogaus didelio sugebėjimo palikimas žmonijai, perduodamas iš kartos į kartą. Knyga yra gyvas kūrinys, kuris, galėtum sakyti, yra gyvas ir turi sielą. Knygų, kaip gerai žinome, yra įvairių žanrų. Iš knygų turinio sukuriami filmai, kurie atkuria ne tik paprastus vaizdus, bet ir sujaudina žiūrovą, skatina dvasinę būseną, dažnai jausmingai išgyvenamą. Atminkime iš vokiečio Erich Maria Remarque knygos po I pasaulinio karo sukurtą filmą „Vakarų fronte nieko naujo". Milijonai pasaulio žmonių ją skaitė ir iš jos sukurtą filmą matė, o Ramarque tapo milijonierium. Atminkime iš Margaret Mitchel knygos susuktą filmą „Gone with the Wind". Taip pat atsiminkime ir savuosius kūrėjus: Donelaičio „Metai", kuriuose yra savotiška mūsų tautos Kalevala, Tumo Vaižganto „Pragiedruliai", Mykolaičio-Putino „Altorių šešėly". Atmintina ir mūsų poezijos kūryba, pvz., Mačiulio-Maironio „Pavasario balsai" ir kiti kūriniai. Kai kurių kūrinių literatūrinė vertė gali ilgainiui keistis ta prasme, kad kūrinys tampa epochiniu — svarbiu tam tikram laikotarpiui. Pavyzdžiui, Maironis buvo didysis atgimstančios mūsų tautos dainius žadintojas, ir, anuomet priespaudoje gyvenanti Lietuvos liaudis, iš jo kūrybos sėmėsi atgaivos, stiprybės. Jis yra ir liks ano laikotarpio tautos niekad neužgęstanti šviesa. Dar šiandien giedame ir dainuojame kai kurias jo dainas. Bet, kaip sakoma, jis ano laikotarpio dainius. Gyvenimas nestovi vietoje: keičiasi laikai, tobulėja technika, žengia pirmyn ir kūryba. Pasiekėme laikotarpį, kada ne tik kalba, mintis, bet ir žodynas bei kūrinio sandara ištobulėjo. Tokios atgimusios ir ištobulėjusios tautos dainiumi, be jokių abejonių, reikia laikyti didįjį poetą, laureatą Bernardą Brazdžionį — jam šiuo metu joks kitas, čia ar Lietuvoje gyvenantis poetas, neprilygsta. Daugelio poetų kūrybą gadina nukrypimas į modernizmą. Skaitytojai nuo jų šalinasi, nes jų nesupranta. Bernardas Brazdžionis yra ir saikiai modernus, ir visiems suprantamas, todėl populiarus, visų mylimas.

Bet šiandien mus domina istorinė knyga, nes Antano Mažeikos paruoštoji yra istorinė. Kai kam gal kyla klausimas: kaip atsiranda knyga? Atsakymas trumpas: iš nieko. Tušti popieriaus lapai pripildomi vaizduotės sukurtais reginiais. Tai reikalauja nelengvo protinio darbo, pasiryžimo, tiriamojo darbo, faktų surinkimo bei patikrinimo ir daug nemiegotų naktų. Istorinė knyga yra dar tuo svarbi, kad joje atskleidžiami tikrieji praeities ir įvykių vaizdai. Šventasis Raštas yra ne kas kita, kaip dieviškoji istorija. Istorinė knyga yra dokumentas, kuriame surašyta visa, knygos vardo verta, praeitis. Žinomas britų politikas, mokslininkas ir rašytojas Sir John Lubboek buvo štai kokios nuomonės apie istorinę knygą: „Istorinė knyga yra praeities amžių brangenybių sankaupa". Tame viename sakinyje viskas pasakyta apie istorinę knygą.

Kunigas Antanas Zakarauskas dirba su Lietuvos Vyčių komiteto pirmininkais – Aušra Padalino ir Robert Martin. Trūksta Algirdo Brazio. Visi jie ruošiasi „Lietuvos prisiminimų" pokyliui.

Istorinę knygą ruošiantis asmuo žino, kad kiekvienas reikšmingas gyvenimo bruožas yra svarbus. Jo tikslas, pagal turimus šaltinius, kaip galima tiksliau atsekti, įvertinti ir atskleisti žmonių gyvenimą praeityje. Jo šaltiniai yra tam tikrų poreikių faktai, kuriais, istorinę knygą ruošiantis, bando tiksliai atkurti praeities vaizdą.

Antanas Mažeika savo knygoje parodo, kad jis tais dėsniais vadovavosi ir vykusiai atskleidė visą Los Angeles Lietuvių tautinės sąjungos skyriaus praeitį, tuo ją įamžindamas.

Temą papildysiu, atpasakodamas tikrą atsitikimą, kuris paryškins, kodėl būtina visus rimtesnius gyvenimo poreiškius užrašyti.

Man gyvenant Čikagoje ir esant Lietuvių Šaulių sąjungos pirmininku (dabar jie save vadais vadina), ramovėnų pastangomis buvo sudarytas „karinis sektorius", kurio tuometinėje sudėtyje buvo Lietuvių karių veteranų „Ramovė" sąjungos pirmininkas, pulk. Karolis Dabulevičius, Kūrėjų savanorių sąjungos pirmininkas, pulk. Jonas Švedas, Birutiečių draugijos centrinio skyriaus pirmininkė, Morta Babickienė ir Lietuvos Šaulių sąjungos pirmininkas Karolis Milkovaitis. Mes dažnokai susirinkdavome pasitarti ir po pasitarimų paprastai valandėlę pabendraudavome.

Per vieną tokį pabendravimą, įvykusį M. Babickienės bute, pulk. Švedas papasakojo tokį asmeninį išgyvenimą.

Nepriklausomybės metais jo tarnybos vieta buvo Lietuvos Kariuomenės intendentūra, Kaune, Šančiuose. Jis su šeima, t.y. žmona ir dviem dukrelėm, taip pat gyveno Šančiuose. Talino gatvėje buvo gera mėsos parduotuvė — mėsinė, Lietuvos vokiečių šeimos išlaikoma. Kadangi pulkininkas Švedas gyveno gretimoje gatvėje, visai netoli tos mėsinės, tai jo žmona ir dažnai pats pulkininkas, eidamas iš tarnybos, į ją užsukdavo. Mėsininkas turėjo du sūnus, kurių vyresnysis buvo bebaigiąs Kauno Vokiečių gimnaziją, ir dažnai padėdavo tėvui mėsinėje patarnauti pirkėjams, tad pulkininką iš matymo pažinojo. Raudonarmiečiams įsibrovus į Lietuvą, mėsininko šeima, kaip ir daugelis vokiečių kilmės lietuvių, pasitraukė į Vokietiją. Sovietams panaikinus Lietuvos kariuomenę, pulkininkas Švedas buvo įjungtas į sovietinį 295 korpusą.

Prasidėjus vokiečių - rusų karui, pulk. Švedas su daugeliu kitų Lietuvos karių buvo besitraukiančių rusų varomas į Rusijos gilumą. Juo labiau tolo nuo Lietuvos žemės, tuo daugiau jam rūpėjo Kaune pasilikusi šeima, todėl jis ieškojo progos pabėgti ir, pirmai progai pasitaikius, kažkur, rodos, Gudijoj, sėkmingai paspruko. Jam pavyko, bet reikėjo slapstytis, nes sugautas būtų tuoj pat sušaudytas — tai vienintelis karo meto įstatymas dezertyrams.

Jam pavyko slapstytis, kol užėjo vokiečių kariuomenė. Bet ką toliau daryti? Štai apytikriai pulkininko žodžiai: „Randuos labai nedraugiškame priešo krašte, pafrontėje — dar girdėt sunkiųjų ginklų griaustinis, neturiu tinkamų dokumentų, nes atsargos dėlei sovietinius popierius sunaikinau, nei maisto, nei civilių rūbų, nei galimybės grįžti į Lietuvą. Tokiu būdu pafrontėje kiekvienas asmuo yra įtartinas ir kiekvienas neteisingas mostas pavojingas. Bet išsaugojau lietuvišką pasą, kurį visą laiką, kaip kokią relikviją, slaptai išnešiojau. Naktimis slapstausi nuo karo patrulių, dienomis einu ir meldžiuosi. Iš saulės padėties sprendžiu, kad einu Lietuvos link, bet tuo nesu tikras. Jokia vieša susisiekimo priemonė nejuda iš vietos. Einu jau trečia diena, bet kaip toli gali pėsčias nueiti? Jokio pragiedrulio nematau. Apninka nusivylimas, tiesiog apima mane desperacija. Trečią dieną matau motorizuotą vokiečių kariuomenės dalinį sustojusį čia pat, priešais mane. Noriu slėptis, bet aplink plynas laukas ir nėra jokios priedangos. Pasitraukiu nuo kelio ir lauku mėginu bėgti į artimą miškelį. Staiga išgirstu: „Halt!" Prilekia kariška šarvuota lengva mašina, iššoka puskarininkis automobilio vairuotojas ir jaunas aukštas leitenantas, kuris, pistoletą atkišęs, prišoka prie manęs. Na, galvoju, patekau, kaip aš dabar pasiaiškinsiu. Nors gerai moku rusų kalbą, bet vokiškai žinau tik vieną žodį. Esu apsirengęs rusų kario uniforma, nors visus ženklus nuplėšiau. Galvoju: sudiev šeima, sudiev Lietuva, nes buvau tikras, kad palaikys kokiu sovietų šnipu ir sušaudys ar ilgiems metams įgrūs į belaisvių stovyklą. Kone drebančiomis rankomis atkišu pasą ir sakau: „Ich Litauer, ich nicht Russ". Ištraukęs pasą iš mano rankų, leitenantas paskliaidė, pažiūrėjęs į mane šypteli ir švaria lietuvių kalba sako: „Pulkininke, aš jus pažįstu, nebijokite".

Šioje kritiškoje padėtyje išgirdęs vokiečių karininką kalbant lietuviškai, netikėtumo buvau pritrenktas. Pasirodo, kad tai buvo to Šančių mėsininko vyresnysis sūnus, dabar Wehrmachto karininkas. Man susivaldžius ir pasiaiškinus, jis mane nusivežė prie sunkvežimio, kur su kitais dviem karininkais valgė nejaunas majoras, dalinio vadas, ir mane jam pristatė. Leitenantui papasakojus, kad mane pažįsta, kad į sovietų dalinį buvau įjungtas prieš mano norą, iš jo pabėgau, noriu dabar sugrįžti namo ir surasti savo Kaune pasilikusią šeimą. Majoras liepė mane pavalgydinti, leisti apsišvarinti ir surasti kokį nesovietišką švarką. Mačiau, kad majoras, su leitenantu pasikalbėjęs, ilgokai kalbėjo lauko telefonu. Tuo tarpu aš, iš lauko virtuvės gavęs kareivio davinį, pavalgiau, apsiprausiau, gavau ir užsivilkau padėvėtą, be antpečių ir ženklų karišką mundurą. Po kurio laiko grįžo leitenantas ir sako: „Už kokio kilometro miestelyje yra mūsų karo komendantūra, puskarininkis motociklu jus nuveš ir perduos karo komendantui. Jie paprastai turi visokiomis kryptimis pravažiuojančių priemonių. Štai liudijimas, liudijantis kas esate, kur vykstate ir prašome visų vokiškų žinybų jums pasiekti Lietuvą". Dar gavau karišką sausą davinį maisto ir, nors nerūkau, 4 pokelius rūkalų, kuriuos man kelionėje teko išsimainyti į maistą.

Labai nuoširdžiai leitenantui padėkojęs už pagalbą, sėdau į motociklo priekabą ir netrukus buvau komendantūroje. Iš čia, be jokių ypatingų sunkumų, dažniausiai kariško sunkvežimio kelio galą pavežamas, vėliau į karišką prekinį traukinį patekęs, per 3 paras pasiekiau Vilnių. O iš Vilniaus nesunku buvo pasiekti Kauną.

Šiuo nepaprastu nuotykiu norėjau paryškinti faktą, kaip svarbu yra užrašyti visas svarbesnes gyvenimo apraiškas, ir pabrėžti, kokį svarbų darbą Antanas Mažeika atliko, paruošdamas šią knygą. Knyga yra stambi — apie 450 puslapių. Ją turėtų įsigyti ne tik kiekvienas tautininkas ir istorikas, bet ir kiekvienas knygos mėgėjas.

Mūsų padėka ir pagarba Antanui Mažeikai už puikią knygą, Los Angeles Tautinės sąjungos skyriui ir jos pirmininkei Rūtai Sakienei, kuri atsidėjusi rūpinosi, kad knyga būtų išspausdinta.

DĖMESYS LIETUVOS KOMPOZITORIAMS

P. PALYS

Ankstyvesniuose Lietuvos kompozitorių sąjungos organizuotuose septyniuose, „Gaidos" festivaliuose vyravo užsienio kompozitorių sukurta muzika. Tačiau lapkričio pradžioje įvykusiame aštuntame „Gaidos" festivalyje, beveik be išimties daugiausia skambėjo lietuvių kompozitorių sukurti šiuolaikinės muzikos kūriniai.

Festivalį atidarant, Lietuvos nacionalinės filharmonijos salėje, Nacionalinis simfoninis orkestras, diriguojant Robertui Ševernikui, atliko dvi „Gaidos" užsakytas premjeras: Vytauto Barkausko kūrinį „Čia ir dabar" ir Antano Rekašiaus koncertą saksofonui ir orkestrui „Dar negana". Saksofonu grojo Vytautas Labutis.

Kompozitorius V. Barkauskas savo kūrinyje bandė atskleisti „čia ir dabar" prasmę, transcedentinės būties skambesį ir jos švytėjimą. Kompozitorius Antanas Rekašius manąs, jog modernizmo etapas, kuomet visą orkestrą reikėję „versti per galvą", jau esąs praėjęs. Todėl kūriny „Dar negana" orkestro skambesys esąs švelnus, tonalus, o saksofono dalis — atonali.

Tą patį vakarą klausytojai išgirdo ir mūsų tarpe (New Yorke) gyvenusio kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus (mirė 1970m.). „Koncertą fortepijonui ir orkestrui Nr.1" Fortepijono partiją atliko 18-metis jau ne vieną prizą tarptautiniame jaunųjų pianistų konkurse laimėjęs pianistas Aidas Puodžiukas.

Rusų dramos teatre styginis kvartetas „Chordos" su kitais instrumentalistais atliko Vlado Švedo, Jurgio Juozapaičio, Ričardo Kabelio, Rasos Bartkevičiūtės ir trijų latvių kompozitorių kūrinius.

Vieną vakarą Kompozitorių namuose, buvo išklausyti naujai į kompaktinius diskus (CD) įrašyti kompozitoriaus Ramūno Motiekaičio „Phat" ir komp. Vytauto V. Jurgučio „Spectrum RTM" kūriniai.

„Gaidos" festivalį užbaigiant, Filharmonijoje, diriguojant M. Staškui, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras atliko J. Juozapaičio simfoninę pjesę — (premjerą) — „Kaleidofonija Nr.4", R.Kabelio simfoninį kūrinį „Int.elon.s" ir esto Lepo Sumeros — „Penktąją simfoniją".

Dabar lietuvių kompozitorių kūriniai girdimi ne tik Lietuvoje. Jie jau plačiai skamba ir už jos ribų. Didelio dėmesio yra susilaukęs kompozitorius Bronius Kutavičius. Ypatingas dėmesys jam buvo parodytas Danijoje, Odensee mieste. Ten lapkričio 4-8 dienomis įvykusiame naujosios muzikos festivalyje „Muzikos derlius' 98" buvo atliktos net septynios B. Kutavičiaus kompozicijos. Klausytojai išgirdo naujausią chorui ir simfoniniam orkestrui parašytą kūrinį „Epifanija praeinančiam laikui" (atliko Odensee simfoninis orkestras ir Filharmonijos choras). Kitas gan stambus, per keturiasdešimt minučių trukęs keturių dalių ciklas — skirtas pagerbti keturias itin svarbiausias Lietuvos gyvenimo datas:, pirmoji dalis 1323 m. — „Gedimino sapnas", antroji dalis 1579 m. „Vivat akademia" (Vilniaus universiteto atidarymas), trečia dalis 1832 m.— „Amžinoji rauda" (universiteto uždarymas) ir ketvirtoji dalis 1988 m. — „Katedros atšventinimas".

Festivalyje „Muzikos ruduo" taip pat skambėjo B. Kutavičiaus chorui, trombonui, trimitui ir fortepijonui parašytas kūrinys „Ištariu žodį — lūpos ledėja", „Erotikos", „Ad Patres", Praeities laikrodžiai I, II" ir „Rhytmus — Arhytmus". Visus juos atliko nelietuviai muzikantai.

• **Panevėžys.** Spalio 23-25 dienomis Panevėžio vyskupijos Katechetikos centre katechetams vyko seminaras „Dievo Tėvo atskleidimas". Pirmąsias dvi dienas seminarą vedė t. A. Saulaitis, SJ. Spalio 25 d. paskaitą „Biblinis užtarimo maldos pagrindas" skaitė Atsinaujinimo tarnybos misijų bendradarbis, Romos Grigaliaus universiteto biblinės teologijos doktorantas Piteris Viljamsonas. Per abi dienas seminare dalyvavo apie 170 žmonių.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

ŽEMIAUSIOS KAINOS Į VILNIŲ

Chicago $399.00
Newark $350.00

Specialios kainos skrydžiams į Vilnių iš įvairių JAV miestų.

Baltimore	$480.00
Cleveland	$540.00
Denver	$564.00
Detroit	$504.00
Los Angeles	$594.00
Minneapolis	$504.00
Omaha	$582.00
Orlando	$504.00
San Francisco	$594.00
Tampa	$504.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius.

* * *

Dėl bilietų užsakymo ir kitos informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Maloniai Jums patarnausime.

American Travel Service
9439 S.Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel. 708-422-3000, 800-422-3190
Fax 708-422-3163

NAUJUOSIUS METUS SUTINKANT

DR. LIBERTAS KLIMKA

Švęsti Naujuosius metus mūsų krašte, kaip ir visoje Europoje, yra gana nauja tradicija. Tačiau šios šventės elementai — žalia eglutė, žvakutės ant jos šakelių — artimi senovės baltų pasaulėžiūrai. Gyva žaluma reiškia pavasarį, naują gyvybės ciklą. Kitados Naujieji metai ir prasidėdavo pavasariu. Šią šventę simbolizuodavo verbos ar kadagio šakelė. Perkėlus metų pradžią į žiemą, ten nukeliavo ir žalioji šakelė. Iš pradžių ji būdavo užkišama troboje už balkio. Vėliau maža eglutė kabinama palubėje, kaip ir iš šiaudų sunarstytas „sodas". Susiliejus šioms puošmenoms, atsirado Kalėdų eglutė. Ją puošti derėtų tradiciškai: raudonšoniais obuoliukais, riešutėliais, žvaigždutėmis iš šiaudų ar nendrių.

Jaunimas Naujuosius sutikdavo dideliame būryje prie laužo, visi smagiai krėsdavo išdaigas. Kokia Naujųjų metų nakties nuotaika, tokie bus ir visi ateinantys metai. Nuo Kalėdų iki Trijų Karalių yra tarpušventis, po jo prasideda Mėsiedas, piršlybų ir vestuvių metas.

Manoma, kad kitados Lietuvoje būta dešimties mėnesių kalendoriaus. Baigę žemės ūkio darbus, visi ilsėdavęsi ir laiko apskritai neskaičiuodavę, o nauji metai pagal Mėnulį prasidėdavę praėjus trims mėnesiams nuo to, kai miške elniai numeta ragus. Gal iš čia kilęs ir senovinis sausio pavadinimas — rago mėnuo. Dar jis vadintas pusčiumi, vilkų mėnesiu. Tikėtina, kad senojo kalendoriaus Naujieji metai mūsų etninėje kultūroje išliko kaip beveik visai užmirštos Krikštų šventės nuotrupos. Būdavo žadinama gamta: papurtomos žiemos šaltyje sustingusios obelys, pabeldžiama į miegančius avilius. Pasak XVI a. autoriaus J. Lasickio, žmonės žadindavo ir dūminėse pirkiose gyvenančius žalčius — kviesdavo juos linininu rankšluosčiu užsliuogti ant stalo ir paragauti apeiginių valgių. Todėl ši šventė dar vadinta Kirmių, arba Kirmėlių, diena. Nevalia tądien eiti į mišką malkauti — gyvatės vasarą atšliaušiančios į kiemą. Jeigu žinosi, kurią savaitės dieną buvo Kalėdos, su gyvate nesusitiksi. Sakmės apie gyvačių karalių kalba, kad jis geba pavirsti mirtulingu kumeliu. Taip paaiškėja dar vienas Naujųjų metų pagal Mėnulio kalendorių pavadinimas — Kumeliuko krikštynos. XIX a. kunigas A. Kašarauskas rašė, kad jaunimas kaime šios šventės metu vaišindavosi ypatingu valgiu — „kamukais" iš žirnių, aguonų, kanapių, medaus ir užgerdavo stipriu gėrimu. Įdomiai senasis kalendorius paslėptas mįslėje: „Seredoj, subatoj gimė Dievo kumeliukas auksinėm kamanom, sidabrinėm patkavom. Kas?" (Jaunas Mėnulis). Čia savaitės dienų paminėjimas gali reikšti skaičius 3 ir 6, sudarančius archajiškojo Mėnulio metų kalendoriaus algoritmą: po šešių mėnesių — pats vasarvidis, po devynių — rudens pradžia.

Kai kurie prosenoviškieji Naujųjų metų šventės papročiai, kintant gyvenimo būdui, o kartu ir kalendoriui, tikriausiai persikėlė į Pusiaužiemio šventę, pagal katalikišką kalendorių vadinamą šv. Pauliaus Atsivertimu (I.25). Sakoma, kad meška tądien savo guolyje ant kito šono verčiasi ir pradeda čiulpti kitą leteną. Pusiaužiemio rytą prabunda ir išlenda apsidairyti barsukas. Jei šviečia saulė, jis išsigąsta savo šešėlio ir sprunka atbulas į olą slėptis, gulasi ant to paties šono — tada sniegas jau greit prasmegs. Jeigu apniukę, barsukas ilgokai pasivaikšto ir sugrįžęs kietai, įminga ant kito šono — vadinasi, pavasario teks dar ilgai laukti. Šeimininkas tądien turi pasižiūrėti, kiek likę pašaro, ar nesušėrė gyvuliams daugiau kaip pusės šieno. Būdavę įvairiausių draudimų, kurių reikėdavę paisyti, kad būsimajam derliui kirmėlės, vikšrai žalos nepridarytų. Pavyzdžiui, dzūkai per Pusiaužiemį bulvių nevalgydavo, kad vasarą jos nekirmytų. Žemaičiai vilnų neverpdavo ir nekaršdavo — antraip kandys drabužius išvarpys. Ir su kirviu nedirbdavo — medieną kirvarpos išvagos. Kokia Pusiaužiemio šventės popietė, tokia bus ir antroji žiemos pusė.

Žiemą tiek tų ir darbų. Vyrai važiuodavo į mišką rąstų statyboms, pasilikusios moterys sėsdavo prie ratelio ar staklėsna. Nuo labai senų laikų išliko paprotys darbų pradžią derinti su Mėnulio faze. Jeigu troba bus pastatyta iš delčioje (I.31-II.5, III.2-7) kirstų rąstų, jos sienos „neverks", bus sausa ir šilta gyventi. Verpti geriausiai pradėti per pilnatį (I.22-24, II-21-23), tada darbas puikiai seksis, audeklą apmesti — kai senas Mėnulis, baigiantis delčiai (I. 4-7, II. 3-6), mat audžiant gijos netrūkinės, siūlai nesisuks. Tinklus megzdavę prieš pilnatį, tuomet žuvų būsiąs pilnas bradinys. Važiuojant piršliais, irgi pravartu žvilgtelėti, koks Mėnulis. Seni žmonės mokydavo, kad gero vyro iš jaunaties piršlybų nelauk: dūks gyvenime, nenurims. Senagaly sukurta šeima irgi dažnai išyra. Tad geriausias laikas piršlyboms ir vestuvėms — priešpilnis (I.15-21).

Kam laimė — ne meilėje, o piniguose, gali pabandyti šį mėnesį praturtėti. Tereikia paimti pašventintos Trijų Karalių kreidos ir rasti tokią vietą, kur dar nė vienas žmogus nėra stovėjęs. Apibrėžti kreida aplink save ratą ir pašaukti kipšiuką: „Duok man 9 000, 900, 90,9!" Kai šis atkiš pinigus, neimti iš jo nagų — tegu meta į ratą. Tada paklausti: „Ar aš tau skolingas?" Kai kipšiukas atsakys: „Ne", jau galima imti pinigus ir neštis namo.

Kaip nuspėti oro permainas žiemą? Jeigu aplink Mėnulį didelis ratas (Mėnulis „apsitvėręs"), oras keisis po trijų dienų, jeigu nedidelis — rytojaus dieną. Iš eketės vanduo išsilieja, vakare žarijos krosnyje įsiplieskia, langinės keistai girgžda prieš šaltį.

Nuotr. Algimanto Žižiūno

NAUJOJI NUNAVUT TERITORIJA KANADOS ŠIAURĖJE

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Atitrūkus nuo laikraščių ir televizijos, gyvenimas supaprastėja. Taip būna ypač atostogų metu. Tačiau po keletos dienų grįžta noras žinoti, kas pasaulyje darosi. Nejučiomis kas porą dienų nusiperki pravažiuojamo miesto ar miestelio laikraštį. Jį paskaitai, o po to prakuroms prie lauželio sudegini.

Tokiose aplinkybėse nusipirkau 1998 m. rugpjūčio 18 d. „The Evening Telegram" dienraštį, leidžiamą Newfoundland provincijos sostinėje St. John's. Jį paskaitęs, pirmąjį puslapį atsidėjau į šoną, nes ten sužinojau tikrą naujieną. Apie ją noriu šiek tiek daugiau parašyti. Straipsnyje rašoma apie Bob Vardy, kuris laikinai eina finansų ministro pavaduotojo pareigas naujai susikuriančioje Kanados administracinėje teritorijoje vardu Nunavut. Per paskutinius keturis mėnesius jis jau pasamdė penkis finansų darbuotojus. Iki kitų metų balandžio 1 dienos jo vadovaujamas skyrius turės 80 darbuotojų. Tą pačią dieną kaip tik sukaks lygiai penkiasdešimt metų nuo Newfoundland provincijos įsteigimo.

Pasirodo, kad pastangos įkurti naują teritoriją šiaurės rytų Kanadoje prasidėjo prieš beveik trisdešimt metų, bet apie tai nei Amerikos spauda, nei „Draugas" nerašė (bent man neteko skaityti). Čia pridėsiu keletą faktų, kad viskas paaiškėtų.

Daugelį metų Kanada, užimamos teritorijos atžvilgiu, buvo laikoma antruoju didžiausiu kraštu pasaulyje. Pirmavo Sovietų Sąjunga. Su jos žlugimu Kanadai dabar tenka pirmoji vieta. Kraštas yra 3,851,809 kvadratinių mylių ploto. Naujoji administracinė teritorija sudarys 23% Kanados ploto arba apie 900,000 kvadratinių mylių. Visoje Kanadoje 1961 m. gyveno 18.2 milijonai gyventojų. Spėčiau, kad dabar tas skaičius prašokęs 25 milijonus, bet tikslaus skaičiaus po ranka neturiu. Apie 80% krašto gyventojų gyvena 200 mylių ruože į šiaurę nuo sienos su Amerika. Pati siena yra apie 4,000 mylių ilgio.

Kanadą sudaro vienuolika provincijų, o viena vadinama teritorija (Northwest Territories arba NWT). Naujosios Nunavut teritorijos plotas susidarys iš Northwest Territories padalinimo. Nunavut teks centrinė ir šiaurės rytų NWT dalis. Naujoje teritorijoje gyvena 25,000 gyventojų. Sostinė bus Iqualuit miestelyje, Baffin saloje, į šiaurės rytus nuo Hudson įlankos.

Straipsnyje rašoma, kad dviejų teritorijų administravimas kainuos 95 milijonus dolerių daugiau, negu iki šiol turimos vienos. Daugelį metų rytinės NWT gyventojai skundėsi, kad visas ekonominis dėmesys buvo skiriamas vakarinei NWT pusei. Šalia ekonominių skirtumų yra ir kultūriniai. Nunavut teritorijoje 85% žmonių yra eskimai, o likusieji baltaodžiai. Tarp kitko, eskimai save vadina inuitais, nes žodis „eskimas" (reiškiąs žalios mėsos ėdiką ar valgytoją) jiems yra užgaulus. Tuo tarpu likusiame NWT plote vakaruose vietinių ir baltaodžių proporcingai yra maždaug tiek pat, pusė ant pusės.

Nunavut teritorijos gyventojai yra pilni vilties ir svajonių, kad esančios socialinės problemos dings ir viskas pasikeis į gerąją nuo balandžio 1 dienos. Taip, aišku, per dieną neatsitiks. Inuitai nori atviros, prieinamos valdžios, o ne biurokratinių manevrų ir delsimo. Norima, kad iki 1999 m. balandžio 1 dienos visuose valdžios sluoksniuose bent pusė darbuotojų būtų inuitai. St. Mary's universitetas Halifax mieste (Nova Scotia provincijoje) ir Arktikos kolegija naujoje teritorijos sostinėje Iqaluit miestelyje įsteigė specialius verslo pramonės kursus. Yra daug inuitų studentų, siekiančių magistro laipsnių verslo pramonėje ir sąskaityboje. Iš vienuolikos jau pasamdytų ministrų pavaduotojų, trys yra inuitai, o likusieji ilgamečiai teritorijos gyventojai. Visi 15 žemesnio rango pavaduotojai yra inuitai. Numatoma, kad su patyrimu, jie kils į viršų ir užims atsakingesnes pareigas.

Pabaigai keletas faktų, palyginimui su Lietuva. Lietuvos plotas yra 26,173 kvadratinės mylios. Vadinasi, Nunavut yra beveik trisdešimt keturis kartus didesnė už visą Lietuvą. Tuo pačiu, Lietuvoje (1993 m. sausio mėn. duomenimis) gyveno 3,751,000 gyventojų. Taigi, 150 kartų daugiau negu naujoje Kanados teritorijoje.

Kitą vasarą planuojame važiuoti stovyklauti į dabartinės NWT sostinę Yellowknife. Bus įdomu patirti, kokios ten nuotaikos praradus dalį savos teritorijos ir gyventojų naujajai Nunavut teritorijai.

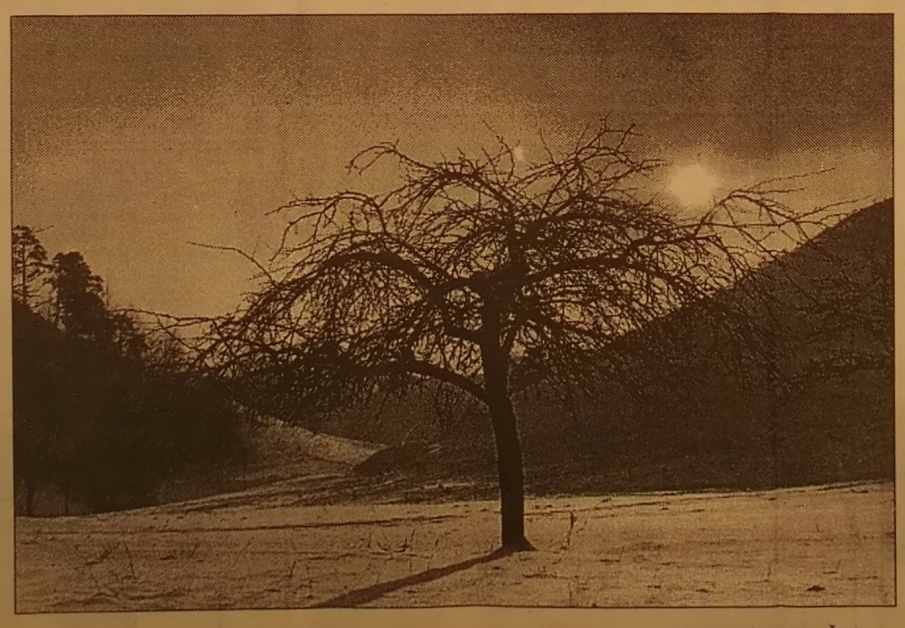

Nuotr. Algimanto Žižiūno

• **Marijampolė.** Spalio 24 d. katalikiškos krypties pradinėje mokykloje — darželyje „Želmenėliai" vyko ateitininkų vadovų seminaras, kuriam vadovavo, Laima Šalčiuvienė (JAV), Vilhelmina Riaubaitė ir Emilija Pundziūtė. Nagrinėtos šios temos: „Ateitininkijos tikslai", „Jaunimo problemos Lietuvoje", „Amžiaus tarpsnių ypatumai, metodika ir patirtis JAV", „Kas nauja Ateitininkų federacijoje". Seminare dalyvavo 25 ateitininkų vadovai iš Vilkaviškio ir kitų vyskupijų.

TE NAUJIEJI

Te palaima nužengia ant jūsų namų.
Biblija, Ezechielio knyga 44, 30

Te Naujieji ant savo delnų
Neša šilumą, džiaugsmą, kantrybę.
Tegul slenkstį irJūsų namų
Tyliai peržengia meilė, ramybė.

Tenuskrieja tylion užmarštin
Nevilties debesis susimąstęs.
Te širdis vis draugaus su viltim,
Ryto saulė nuskraidins vienatvę.

Tenumaldo Jums gėlą Dangus,
Tepranyksta, kas sielą taip žeidė.
Teaplanko Jus žodis brangus,
Tesipildo, ko siela taip geidė.

Tegul duona kvapni visada
Bus ant Jūsų baltai dengto stalo.
Te pro šalį praskries neganda.
Te palaimos Jums liesis be galo!

Romualda Adomaitytė-Chabarina

Tilžės akto signataro anūkas prof. Helmutas Arnašius.

TILŽĖS AKTO MINĖJIMAI KLAIPĖDOJE

Tilžės Akto 80 metų sukaktis buvo iškilmingai prisiminta ne vien Čikagoje, bet ir pačioje dabartinės Mažosios Lietuvos sostinėje Klaipėdoje. Čia buvo suruoštos bent dvi sukakties minėjimo programos, apie kurias plačiai rašė vietos dienraštis „Klaipėda".

Pirmoji įvyko lapkričio 27 d. Mažosios Lietuvos Istorijos muziejuje. Šį Mažosios Lietuvos tautinės tarybos aktą dėl M. Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios ir Tilžės Akto paskelbimo aplinkybes nušvietė Klaipėdos universiteto istorikė Silva Pocytė. Dalyvavo ir Tilžės Akto signataro Jurgio Arnašiaus vaikaitis profesorius Helmutas Arnašius, kuris irgi kalbėjo apie anas atmintinas, istorines dienas.

Minėjime taip pat pasirodė vienas pirmųjų Klaipėdos krašto lietuvininkų žadintojų — folklorinis „Vorusnės" vienetas, kurį suorganizavo Klaipėdos universiteto profesorė Audronė Kaukienė.

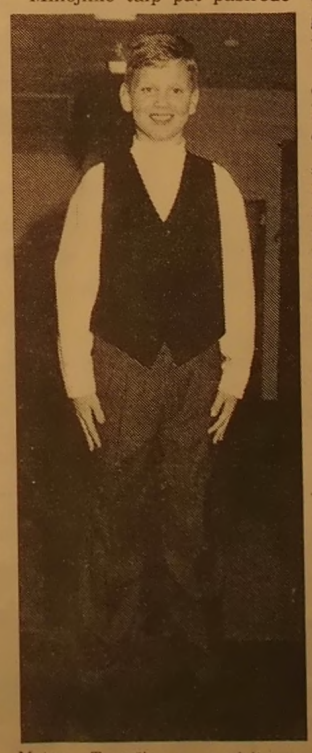

Matas Tamošiūnas modeliavęs praėjusį rudenį Pasaulio lietuvių centre ruoštoje madų parodoje.

Pagrindinis Tilžės akto minėjimas buvo pravestas lapkričio 30 d. (per pačią 80-mečio datą) Klaipėdos universiteto rektorato posėdžių salėje. Šiame minėjime, kuris pavadintas konferencija, dalyvavo Lietuvos Seimo nariai: V. Čepas, S. Buškevičius, dr. A. Liekis, Lietuvos Tautinės sąjungos pirm. dr. Baležentis, daug universiteto darbuotojų bei kitų klaipėdiečių.

Pranešimus skaitė A. Liekis (tema — „Mažosios Lietuvos tautinės tarybos akto istorinė reikšmė", S. Buškevičius („Mažoji Lietuva politikos vingiuose"), A. Baležentis („LTS ir Mažoji Lietuva").

Konferencija, kuri užtruko daugiau kaip dvi valandas, buvo baigta V. Čepo apibendrinančiomis mintimis. Pagal „Klaipėdos" dienraštį, šis Seimo narys, teigdamas, jog Karaliaučiaus krašto priklausomybės klausimas kada nors bus sprendžiamas tarptautiniu mastu, pabrėžė, kad tai turi būti daroma diplomatiniu būdu.

Sukakties proga, Klaipėdos dienraštis lapkričio 30 d. laidoje įsidėjo visą puslapį užimantį Kosto Kauko straipsnį, pavadintą „Vokiečiai ir lietuvininkai". Straipsnis iliustruotas „Tilžės akto" plakato fotokopija. Taip pat šis dienraštis išspausdino Čikagoje įvykusio Tilžės akto minėjimo atsišaukimo „Tilžės akto sukaktis kaltina tautą" tekstą. Šis atsišaukimas buvo pasirašytas MLRS pirm. Algio Regio ir Tilžės akto minėjimo vadovų Ramūno Buntino bei Viliaus Trumpjono. Prie atsišaukimo išspausdinta ir MLRS pirm. Algio Regio nuotrauka.

E. Šulaitis

Lietuvos Vyčių veikla

„PAGALBA LIETUVAI" PRANEŠA

Lietuvos Vyčių padalinys „Pagalba Lietuvai" praneša, kad direktorių taryba Reginą Juškaitę-Švobienę išrinko nauja „Pagalba Lietuvai" pirmininke. Ji šias pareigas pradės vykdyti nuo 1999 m. sausio 1 d. Nuo 1990 m. Regina buvo aktyvi valdybos ir direktorių tarybos narė. Ji buvo išrinkta valdybos vicepirmininke ir kruopščiai vykdė ryšininkės su visuomene pareigas. Buvo už daug ką atsakinga, taigi manome, kad Regina sėkmingai vykdys ir atliks jai patikėtas naujas pareigas.

Robertas S. Boris, buvęs „Pagalba Lietuvai" pirmininku nuo padalinio įsisteigimo 1990 m., pasiliks direktorių tarybos pirmininku.

Nuo 1990 m. „Pagalba Lietuvai" finansavo 64 talpintuvų siuntas Lietuvai: Caritui Vilniuje; Caritui Kaune; Caritui Marijampolėje; Šv. Jokūbo ligoninei Vilniuje; Dializės skyriui Santariškių ligoninei Vilniuje; Šv. Klaros ligoninei (hospice) Utenoje; Krikščionių gimdymo namams Kaune. Lietuvos sveikatos ministerija 30 talpintuvų siuntas išdalino daugiau negu 100 ligoninių Lietuvoje, ypač vietovėse, kuriose pagalba buvo ir yra reikalingiausia. Iki 1998 m. spalio m. daugiau nei 53 milijonų dolerių vertės vaistų, medikamentų ir medicinos reikmenų paaukota Lietuvai. Už kiekvieną paaukotą dolerį „Pagalba Lietuvai" gali išsiųsti 182.25 dol. vertės vaistų, medikamentų ir įrangų. Daugiausiai šiam projektui aukoja Catholic Medical Mission Board New Yorke, Pharmacists without Borders Prancūzijoje ir World Medical Relief Detroite.

Kartu su medicininės pagalbos programa, „Pagalba Lietuvai" išdalino daugiau kaip 26,000 dol. sriubos virtuvėms, jaunimo programoms ir parapijoms. Dauguma šių aukų gauta specialiais palikimais ir aukotojų prašymais.

Dauguma žmonių tiki, kad Lietuvoje šiandien labiausiai reikalingas dvasinis atsinaujinimas. Gerai paruošti kunigai gali priimti šį iššūkį. Todėl „Pagalba Lietuvai" atsiliepia į arkivyskupo metropolito Audrio Bačkio prašymą — finansiškai padėti Šv. Juozo Vilniaus naujoje seminarijoje studijuojantiems klierikams. Seminarija tarnauja Vilniaus arkidiecezijai, Panevėžio ir Kaišiadorių diecezijoms. „Pagalba Lietuvai" pradėjo naują projektą, pagal kurį klierikas būtų „įsūnijamas". Aukotojas paaukotų ar apmokėtų 2,000 dol. stipendiją vieniems metams. Šiuo metu seminarijoje mokosi 70 klierikų. Penki klierikai jau „įsūnyti", ir jiems apmokėta visa metinė stipendija. Šiam projektui reikia dar 65 šeimų. Visuomenė visuomet buvo dosni, tai prašome ir toliau tęsti paramą pagal jūsų išgales. Visos aukos bus mielai priimamos, nepaisant jų sumos.

Norėtume gauti žinių apie šį naują projektą ar kitus „Pagalba Lietuvai" projektus, prašome kreiptis į Reginą Juškaitę-Švobienę. „Pagalba Lietuvai" pirmininkė — 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071—2622, namų tel. (248) 547-2859, faksas (248) 547-0982, ir darbovietės tel. (313) 396-0389.

Michael Shea
„Pagalba Lietuvai"
vicepirmininkas

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

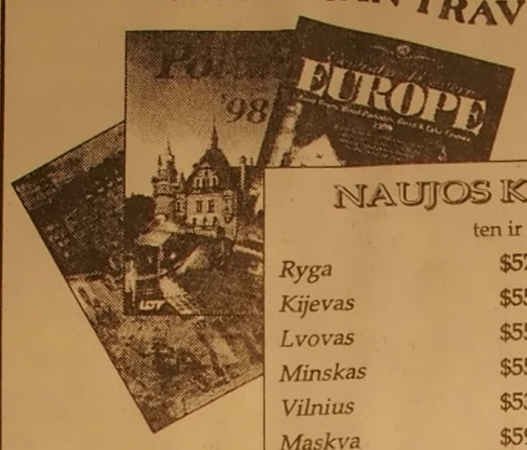

MAIN OFFICE
(CLOSED ON SUNDAYS)
4801 W. PETERSON AVE., SUITE 618,
CHICAGO, IL 60646. TEL. 773-725-9500.

NAUJOS KAINOS

	ten ir atgal	į vieną pusę
Ryga	$579	$390
Kijevas	$559	$415
Lvovas	$559	$415
Minskas	$559	$390
Vilnius	$539	$380
Maskva	$599	$420
St. Peterburgas	$579	$400

OUT OF STATE
TEL. 1-800-342-5315

5058 S. ARCHER AVE.,
CHICAGO, IL 60632.
TEL. 773-838-8888.

7109 W ARCHER AVE
CHICAGO, IL 60638
TEL. 773-788-1000.

5316 N. MILWAUKEE
AVE., CHICAGO, IL 60630.
TEL. 773-467-0700.

BELMONT/LARAMIE
5150 W. BELMONT AVE.,
CHICAGO, IL 60641.
TEL. 773-685-2020.

3000 N.MILWAUKEE
AVE., CHICAGO, IL 60618.
TEL. 773-489-4

NILES
9509 N.MILWAUKEE
AVE., NILES, IL 60714.
TEL. 847-581-9800.

DRAUGO REKLAMA

Naujai atvažiavusių dantistų dėmesiui
Darbui reikalingas dantistas su ne mažesne kaip 5 metų darbo patirtimi
Tel. 708-563-2550

42¢ per minute Anytime to LITHUANIA

Low Rates (Contl.USA):
- Such as, IL 7¢, MI 8.4, Wi 9.9, CA 5.9 & to other states 8.9¢
- To other countries
- From most countries to **ANYWHERE**

6 second billing
Friendly service
VISO GERO

MARKETEL
Toll-Free
1-888-734-1910
310-395-5578 • Fax 310-395-4449
828-11th St., #3
Santa Monica, CA 90403
marketel@ix.netcom.com

Banking the way it should be!

MIDLAND BANKE galite pasišnekėti su draugais, nes mes — Jūsų apylinkės bankas!
Midland savininkai ir tarnautojai yra vietiniai žmonės.

Midland Federal
Savings and Loan Association
8929 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 · (708) 598-9400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 · (773) 254-4470
2657 W. 69th St., Chicago 60629 · (773) 925-7400
www.midlandfederal.com
FDIC Insured
EQUAL HOUSING LENDER

BRIDGES
LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

Mūsų žurnale rasite:
- Amerikos lietuvių apylinkių žinias
- Lietuvos naujienas
- Pasaulio atgarsius Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalais

Užsisakykite naujiems metams BRIDGES žiniaraštį šiuo adresu:
BRIDGES subscriptions, 1927 West Blvd., Racine, WI 53403
Prenumerata - $18.00 metams
Žurnalas leidžiamas 10 kartų į metus.

BRIDGES leidėjas yra JAV Lietuvių Bendruomenė

TRANSPAK *Siuntiniai į Lietuvą.*
Pinigai per 2 - 5 dienas (state licensed).
Padedame persikraustyti į Lietuvą.
Kalėdiniai maisto siuntiniai: $98, $45.
Mūsų įstaiga yra laikraščio „Draugas" pastate.
TRANSPAK, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL.
Tel. (773) 838-1050.

Reikalingas darbininkas pastoviam darbui statybos kompanijoje. Darbas Čikagos vakariniuose priemiesčiuose. Reikia turėti savo transportą. **Kreiptis tel. 630-435-1967.**

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb.
1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl.
$355 į mėn. + „security"
Tel. 773-778-1451

Kokybiškai atliekame mažus ir didelius namų vidaus darbus: dedame gipso sieneles, dažome, klojame plyteles, įrengiame rūsius. Skambinti:
Vladui, tel. 630-243-9385

Išnuomojamas 1 kamb.
vyr. amžiaus moteriai.
Skambinti Zitai,
tel. 708-594-1184

Washington, D.C. lietuvio savininko „landscaping" kompanija **ieško 2 darbininkų.** Pradinė alga **$6.00** į val. Vieta gyventi bus parūpinta už $130 į mėn. vienam asmeniui. **Reikia turėti darbo leidimą.** Kreiptis: **Alex, tel. 202-244-2373.**

Home Health Care Intl. Agency ieško asmenų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones. Anglų k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pageidaujamos. **$75 iki $120 į dieną.** Skambinti Phil arba Janusz, tel. **414-763-2615.**

Ieškomi darbininkai valymo darbams. Turi turėti savo transportą ir važinėti greitkeliais į vakarinius priemiesčius. **Skambinti po 6 v.v., tel. 708-652-2110.**

G.L.Quality Body Shop
Automobiliai
Ieškote – **nupirksime.**
Patekote į avariją ar sugedo auto. – **suremontuosime.**
Norite išsiųsti į Lietuvą – **išsiųsime.**
Reikalingi skardininkai.
Skambinkite **815-723-7650.**

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

ĮVAIRŪS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASYS' CONSTRUCTION
Staliaus darbai, rūsių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokšti ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benetis, tel. 630-241-1912.

AMBER CONSTRUCTION Co.
Dengiami stogai, kalamas „siding", atliekami cemento, „plumbing" bei kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded"
Skambinti Sigitui,
tel. 773-767-1929.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsime parduoti, suremontuoti arba pigiai nupirkti automobilį mūsų aikštelėje arba auto-varžytinėse. Padėsime persiųsti automobilį, motociklą ar komercinę siuntą į Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-201-0586.

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
- padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
- maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkt išsimokėjimui;
- nėra kredito istorijos? Ne problema!
- automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.

Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L.STANKUS
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21. KMIECIK REALTORS
7922 S.Pulaski Rd.
4365 S.Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose.
Suinteresuoti skambinkite
BUDRAIČIUI
Bus. 773-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 773-585-3997

Century 21. Accent Homefinders
9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business (708) 423-9111
Voice Mail (708) 233-3374
Fax (708) 423-9235
Pager (312) 707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T.MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose

VIDAS POSKUS
RE/MAX HOME CENTER
Marketing Consultant
Tel. 773-297-2013
708-886-9386 V.M.
- perkant ar parduodant nekilnojamą turtą;
- „foreclosure" ir „handyman-special" nuosavybės;
- nekilnojamo turto įvertinimas.

TIKRAS KAIMIETIŠKAS SŪRIS PAGAMINTAS TRADICINIU BŪDU!

ANDRULIO šeima Michigan valstijoje nuo 1940 m. senovišku tradiciniu būdu gamina sūrius. Turime jų įvairiausių, paragaukite: sūriai be priedų, be druskos, sūriai su kmynais, su „chives", Pesto, su krapais, su česnaku ir svogūnais ir Feta sūriai. Šituos sūrius rasite maisto parduotuvėse, „deli" skyriuje. Galite užsisakyti ir telefonu: 616-462-3301 arba per world wide web: www.andrulischeese.com

ANDRULIS
Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
4295 Millerton, Fountain, MI 49410

Reklamuokitės DRAUGE!

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas prieinamomis kainomis.
Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773- 925-4331

Calls to LITHUANIA $0.42 per/min
Great rates to the rest of the world - any day, any time.
We also offer prepaid Calling Cards: calls to Lithuania 31 c/min.
For information call AOF International:
Call 1-800-449-0445

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogių „lay-away" planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.
Darbo val.: **kasdien 8 v.r.-6 v.v.; šeštd, 8 v.r.-4 v.p.p.; sekmd. uždaryta. Antrad. ir trečd. susikalbėsite lietuviškai.**
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Willowbrook Ballroom
Veikia nuo 1921 m.
8900 South Archer Road, Willow Springs, Illinois Tel 708.839.1000
Šešios pokylių salės – tinka įvairioms progoms

Oh Henry — 35 iki 40 svečių
The Bordeaux Room — 40 iki 60 svečių
The Arbor Room — 60 iki 100 svečių

Puikus maistas, geriausi gėrimai, malonus aptarnavimas

Ar mėgstate šokti? Šokiai vyksta kiekvieną dieną; ketvirtadieniais ir sekmadieniais groja 10 žmonių orkestras (galite pasitobulinti šokio mene – vyksta pamokos)

The Willowbrook Room — 100 iki 135 svečių
The Flamingo Room — 125 iki 175 svečių
The Grand Ballroom — 225 iki 550 svečių

KEPYKLA IR DELIKATESAI
RACINE BAKERY
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500
- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas—"catered"
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
BAKE FOR ME!
350 N. Clark, Chicago, Il 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba

Ruošia: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulkštienė
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Tel. (773) 476-2655; Fax (773) 436-6909

ASMENS TAPATYBĖS PASISAVINIMAS — DIDŽIAUSIA VAGYSTĖ

Žiniasklaidoje skaitome apie įvairias apgavystes, skriaudas, vagystes, kuriomis nuskriaudžiami žmonės. Bet turbūt skaudžiausia ir blogiausia vagystė yra tada, kai pavagiama žmogaus tapatybė — kada jūsų vardu kitas asmuo perka, parduoda ir nelegaliai skolinasi, o už visa tai jūs turite atsakyti. Šią skriaudą sutvarkyti trunka labai ilgai, keletą metų ar gal net ir ilgiau, tad nekaltam žmogui reikia pereiti „kryžiaus kelius", norint atitaisyti kito padarytą skriaudą. Ši apgavystė yra daugiausia naudojama finansiniais sumetimais.

Žmogaus tapatybės pasisavinimui — finansinei apgavystei paskutiniais metais vis labiau didėjant, prezidentas Clinton neseniai pasirašė įstatymą, kuris žada sutvarkyti šią nusikaltimų rūšį ir taip pagelbėti daugeliui žmonių, kuriems tokia nelaimė atsitinka. Tas įstatymas vadinasi „The Identity Theft and Assumption Deterrence Act of 1998". Į nukentėjusius žmones atsižvelgiama, kaip į nusikaltimo aukas ir pirmą kartą jie turi teisę pateikti policijai pranešimus ir atgauti jiems padarytus nuostolius. Tuo pačiu apgavikams yra sugriežtinamos bausmės. Šis nusikaltimas yra kriminalinis ir gali būti baudžiamas kalėjimu nuo 3 metų iki 25 metų. O „Federal Trade Commission" pagal šį įstatymą turi tarnauti ir padėti nusikaltimo aukoms surasti tinkamą teisėsaugos įstaigą, kad jų atvejis galėtų turėti eigą teisme, taip pat padėti sutvarkyti visą nuoskaudą, kurią jie patyrė dėl pavogtų, asmens dokumentų (ID). Nėra tikslios statistikos, kiek tokių nusikaltimų padaryta (ID pavogta) ir kiek nuostolių dėl to žmonės yra patyrę.

Slaptoji policija sako, kad ID vagystės paskutiniais metais padvigubėjo. 1997 metais suktybės padarytos pavogtais ID kainavo 745 milijonus dolerių, o 1996 m. — 450 milijonų dolerių. „The Social Security Administration" pranešė trigubai padidėjusį vogtų ar netikrų „Soc. Sec." numerių naudojimą. Kredito kortelių įstaigos sako, kad suktybės daromos kredito kortelėmis yra padidėjusios nuo 12,000 atvejų 1992 metais iki 500,000 atvejų šiandieną. Žinovai sako, kad statistika remiasi tik nusiskundymų atvejais, o nepraneštų, ar dar nežinomų suktybių yra daug daugiau, nes užtrunka kartais ilgus metus, kol jos susekamos.

Iki naujo, anksčiau minėto įstatymo pasirašymo, aukomis buvo laikomi ne paskiri žmonės, o įvairios firmos (bankai, kredito kortelių įstaigos ir pan), nes pavieniai žmonės nebuvo asmeniškai laikomi atsakingi už didžiules sumas, kurias sukčiai išpirkdavo, naudodami vogtas korteles. Federalinis įstatymas sako, kad žmogus negali būti laikomas atsakingu už daugiau negu 50 dolerių vagies padarytą pirkinį jo kredito kortele, jei tas žmogus praneša kredito kortelės įstaigai laiku, kad jo kortelė pavogta ar pamesta. Daugeliui atvejų kredito kortelių įstaigos ir tų 50 dolerių iš žmogaus nereikalauja.

Žmonės, kurių tapatybė yra pavogta (jų asmeniniai dokumentai, kortelės ir pan.), kenčia įvairiopai: jų kredito įvertinimas yra visai sugadintas, kai kurie praranda darbą, ar pakėlimą darbe, kai kurie pasidaro daug skolos telefono sąskaitoje, skambindami visur ir bandydami sustabdyti ar panaikinti vagių daromus jų vardu pirkinius; o kai kurios aukos yra apkaltinamos kriminaline praeitimi, ar veiksmais, kuriuos padarė apgavikai; yra net tokių aukų, kurios dėl to buvo pasodintos į kalėjimą — o nusikaltimą jų vardu padarė kitas žmogus turįs jų ID.

Naujasis įstatymas policijai nurodo tapatybės vagystę laikyti rimtu nusikaltimu ir palengvinti ištaisyti klaidas žmonėms, kurias padarė vagis asmens kredito istorijoje bei policijos dokumentuose dėl nuskriausto asmens.

Štai keli patarimai, kaip apsisaugoti nuo ID vagysčių:

1. sunaikinkite, suplėšykite, sudeginkite visus jums nereikalingus dokumentus, kuriuose yra jūsų finansinė informacija pvz., sąskaitų numeriai banke, kredito kortelių numeriai, „Soc. Sec." numeris. Niekada tokius jums nereikalingus dokumentus neišmeskite į šiukšlių dėžę, jų nesuplėšę, nesukarpę;

2. savo banko ar kredito kortelių sąskaitose naudokite kokius kitokius slaptažodžius (passwords), negu motinos mergautinę pavardę ar pan.;

3. neįrašykite savo „Soc. Sec.: numerio į jokį dokumentą, jei tai teisiškai nereikalaujama;

4. reguliariai patikrinkite savo kredito pranešimą (credit report) vieną ar dukart metuose, ar viskas, kas juose yra įrašyta, yra teisinga;

5. paprašykite, kad kredito įstaigos išbrauktų jūsų pavardę iš savo sąrašų. Jie tokius sąrašus naudoja verslo tikslams;

6. jei jūsų kredito kortelę pavogė, ar ją pametėte, tuojau praneškite savo kredito kortelės įstaigai, kad uždėtų „a fraud watch" jūsų kortelei. Paprašykite, kad kredito reporto įstaigos jums nemokamai atsiųstų pranešimą apie jūsų kredito stovį. Tos įstaigos turi tai padaryti nemokamai, jei esate tapę apgavystės auka;

7. padarykite raštišką pranešimą policijoje. Jis gali būti jums vėliau reikalingas, aiškinant jūsų kreditoriams jums padarytą žalą;

8. rašykite laiškus kredito biurams, kad suktai, ar per klaidą, padaryti pirkiniai būtų išbraukti iš jūsų kredito raporto;

9. jei jums reikia pagalbos tokius laiškus rašant, ar nežinote, ką ir kaip daryti tokiu atveju, jūs rasite tuo atveju pagalbos kompiuteryje įvairiuose web puslapiuose:

Attorney Mari Frank's site — www.identifytheft.org — siūlo „Identity Theft Survival Kit" ir formas, kaip rašyti minėtus laiškus.

Bob Hartle's Web page — www.idfraud.com — irgi suteikia daug informacijos šiuo klausimu.

The Privacy Right Cleringhouse ir The California Public Interest Research Group irgi siūlo vertingos informacijos nukentėjusiems — internete — www.privcyrights.org ir www.pirg.org/calping/consumer/privacy

Visada būkite atsargūs su dokumentais, o juos pametę, ar jei juos pavogė, tuojau imkitės žingsnių, kad sustabdytumėte blogų žmonių daromą jums skriaudą.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune", 1998.12.09.

Dvejų metukų gražuolė Kotryna Ašmenaitė – viena ir aštuonių dabar Čikagoje besigydančių vaikų. Juos operacijoms Shriner ligoninėje atvežė „Lietuvos Vaikų vilties" komitetas.

„SOCIAL SECURITY" INFORMACIJA INTERNET PUSLAPIUOSE

Norite išeiti į pensiją, pildote metines mokesčių formas, planuojate savo ateities išteklius — jums reikia įvairios informacijos iš „Social Security" įstaigos apie jūsų pajamas, išskaitytus „Soc. Sec." mokesčius ir pan., visa tai galite rasti savo kompiuterio internet puslapiuose.

1. The Social Security Administration — www.ssa.gov. — čia gausite įvairią informaciją apie savo uždarbį, „benefits", įvairias prašymų formas ir svarbius statistinius duomenis.

2. National Committee to Preserve Social Security and Medicare — www.nepssm.com — duoda naudingos informacijos, ypač vyresniesiems. Čia galima sužinoti atsakymus į įvairius „Soc. Sec." klausimus.

3. Cato Project on Social Security Privatization — www.socialsecurity.org — čia diskutuojamos galimybės privatizuoti „Soc. Sec." Apie tas galimybes informaciją pateikia Washington, D.C. „think tan" — The Cato Institute.

4. Institute for America's Future — www.ourfuture.org/institute/sss.asp. — galima rasti įvairių ekspertų nuomones ir analizes apie „Soc. Sec." privatizavimą. Informaciją teikia aktyvistų grupė ir ekspertai, kuriems rūpi išsaugoti „Soc. Sec." programą.

5. Socialsecurity.com — www.socialsecurity.com — galima gauti informaciją apie „Soc. Sec." planuojamas reformas. Taip pat teikiamos paskutinės žinios apie išėjimą pensijon. Galima rasti ir investavimo firmų, kurios susirišusios su įvairiais pensijų planais.

AMERIKOS LIETUVIŲ PAGALBA DABRAVOLSKIŲ ŠEIMAI

A.a. Auksė Dabravolskienė 1998 m. lapkričio 24 d. žuvo automobilio nelaimėje Čikagoje. Gimusi 1969 m. Kaune, Lietuvoje. Velionės liūdi vyras Artūras ir du sūnūs: Martynas 4 metų ir Paulius 6 metų. Lietuvoje liko mama Dalia Petrėnienė, uošviai Kazimieras ir Vida Dabravolskiai. Vyras velionės pelenus gruodžio 9 dieną išvežė palaidoti Lietuvon. Taip pat Lietuvon išvyko ir vaikai, kuriuos ten globos seneliai. Po mėnesio ar pusantro Artūras Dabravolskis grįš Amerikon, kad, čia dirbdamas, galėtų padėti auginti vaikus Lietuvoje.

Dabravolskių šeima, laimėjusi „žalią kortelę", buvo atvykusi prieš 4 mėnesius prieš nelaimę gyvent JAV.

Skaudžios nelaimės ištiktai šeimai padėti buvo sudarytas komitetas: Birutė Jasaitienė — Socialinių reikalų taryba, Joana Krutulienė — Lietuvos Dukterys ir Juozas Bagžius — Marquette Parko Namų savininkai. Aukos šeimos pagalbai buvo priimamos „Sekyčios" — Socialinių patarnavimų raštinėje. Daug Amerikos lietuvių ištiesė nukentėjusiai šeimai pagalbos ranką. Aukotojų pavardės buvo skelbiamos „Margutis II" radijo programoje, o dabar, vyriausios „Draugo" redaktorės D. Bindokienės dėka, aukotojų pavardės spausdinamos „Draugo" dienraštyje.

Aukotojai:

Lietuvos Dukterys Čikagoje užmokėjo visas Petkaus laidotuvių namų išlaidas;

500 dol. — Tauragės klubas per Kazimierą Rožanską;

200 dol. — Lietuvos Dukterys — Los Angeles skyrius;

100 dol. — Anglijos Lietuvių klubo nariai, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija; Juozas ir Zita Bagdžiai, Lietuvos Dukterys — Detroito skyrius, Nelė Paulauskaitė, Danutė Varaneckienė, Adolfas Luza, Rima Mironas, Jonas ir Ona Rugeliai, Viktoras J. Lesniauskas, Jurgis Karalius, Bronius ir Regina Latožai, Sofija ir Adolfas Jelioniai, Genė-Irena Juodikienė, Liucija Navickienė, T. Mitkus;

50 dol. — Antanas ir Viktorija Valavičiai, Jadvyga ir Petras Gruodžiai, Aldona Šmulkštienė, Juzė ir Jonas Žebrauskai, Aldona ir Vitalius Lekeckai, Jonas ir Adelė Juozapavičiai, Algirdas Markevičius, Sofija Plenienė, Nijolė Gražulis, Jonas Paronis, Marija Kapačinskienė, Juzė Sakavičienė, Augustinas ir Emilija Pretkeliai, Antanina Rejeris, Genė Miglinienė, Marija Ročkuvienė, Bronius Juodelis, Asmuo be pavardės, Virginia ir Vytas Kupcikevičiai, Irena Kairytė, Jonas ir Vincentina Jurkūnai, Teklė Bogušienė, Romualdas ir Margarita Jagminai, Stasys Žilevičius, Vladas Jomantas, V. Šerkšnienė, Ancevičienė, Verbickai, Elena Alkus, Marija Vaitkus, Veronika Paulionienė, Olga ir Vacys Numgaudai;

40 dol. — asmuo be pavardės, Boleslovas ir Elena Novickiai, Sigutė ir Juozas Užupiai, Teresė Lesniauskas;

30 dol. — K. Markai, Kazys ir Salomėja Dauliai, Janina Jarašienė, Juozas Vaineikis, Halina Bagdonienė, Petras Jadviršis, Julija Gylienė, Vytautas ir Genovaitė Musoniai, Danutė Elsbergienė, Aleksandras ir Dalė Špokai, Juozas Ališkauskas, Danutė Bilaišienė;

25 dol. — Birutė Podienė, Viktorija Pikelienė, Vidas Poškus, Irena Vebrienė, Barbora Morkūnienė, Aldona Jankauskienė, Valerija Čepaitienė, Ramojus ir Janina Mozoliauskai, Ada Dubauskienė, Albinas ir Gabrielė Dzirvonai, Urbučiai, Sofija Bražionienė, Nijolė Grigaliūnas, Martin Marcinkus, Kunigunda Šilinienė, Irena Paliulienė, Aldona Underienė, Algimantas ir Teresė Gečiai, Aldona Ješmantas, Gražutė Sirutienė, Vytautas ir Izabelė Žmudzinai, Antanas ir Vida Gilvydžiai, Giedrė ir Juozas Končiai, Alvida Baukus, Juozas Mikulis, Marija Valukevičius, Alfonsas Gudauskas, Aldona Adomonis;

20 dol. — Verutė Ringutė, Bronė Mikulskienė, J.U. Bielskai, Konstancija Balzarienė, Julius Karsas, Aleksandra ir Jonas Švarai, Genovaitė Maldėnienė, Onutė Mikėnienė, kun. Jocys, Elina Sulskis, P.L. Simonis, Elena ir Kazys Majauskai, Pranas ir Janina Gaigalai, Janina Cukurienė, asmuo be pavardės, Irena ir Romualdas Zuliai, Regina iš Brighton parko, Sofija Cechanavičienė, Nijolė Dabrovolskienė, Stefa Galėšienė, Vytautas ir Natalija Aukštuoliai, Jonas ir Joana Krutuliai, Albina Dumbrienė ir Nijolė, asmuo be pavardės, Ona Mažionytė, Salomėja Idzelienė, Veronika Švabas, Pranas, Julija, Nata Zarankai, Marija Arštikys;

15 dol. — B.Zeikienė, Petras Peleckas, Julius ir Pranė Pakalkai, Kazys Skaisgirys, Vincė Derenčius;

10 dol. — Vita Baleišytė, Angelė Teišerskienė, E. Daugirdienė, Laima Kasiulienė, Gražina Dėdela, Dalia ir Augustinas Orentai, Danutė ir Jurgis Vidžiūnai, Antanas ir Emilija Paužuoliai, Bronius Klimavičius, Emilija Paplauskienė, Jonas Vyšniauskas, Estelle Rogers, Petras Jokubka, Joana Kaklienė, Valentina Gudienė, Birutė Biskienė, Irena Šatienė, Bronė Karaška, Mary Gallagher, Birutė Mockienė, Marija Dolskienė, Aldona Buntinaitė.

Iš viso Amerikos lietuviai šiam reikalui suaukojo 6,040 dol. Iš suaukotų pinigų 4,200 dol. gruodžio 8 d. buvo atiduoti vyrui Artūrui išvykstant Lietuvon. Likusieji surinkti pinigai bus persiųsti vaikų globėjams.

Birutė Jasaitienė

JAUNIMO CENTRUI METINĖS VAKARIENĖS METU AUKOJO:

$7,500 Lietuvių Fondas.
$500 Irena Kairytė; Gražina Liautaud.
$300 Irena Kriaučeliūnienė.
$200 Zota Mickevičienė; Marina Ročkuvienė.
$150 LB Brighton Parko apyl. valdyba; dr. Petras ir Stefa Kisieliai.
$100 Tauragės klubas; dr. Kazys ir Marytė Ambrozaičiai; Algirdas Čepėnas; Ona ir Jonas Gradinskai; Juzė Ivašauskienė; Viktorija Karaitienė; prel. Jonas Kučingis; dr. Francis Mažeika; Margarita ir Vaclovas Momkai; Albina ir Liudas Ramanauskai; Gytis Petkus; Marytė Remienė; dr. Vainutis Vaitkevičius; dr. Arvydas Vanagūnas; Juozas Žemaitis; dr. Lidija Ignatonienė; Stasys ir Dalia Strašius; Martynas ir Dalia Trakiai; Ada Sutkuvienė; Viktoras ir Rūta Jautokai; dr. Rimas Sidrys; Jonas ir Laima Šalčiai; Irmina, Birutė, Aldona Lesevičiai.

PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI AUKOJO:

$1,000 Los Angeles Lietuvių Pensininkų klubas, per J. Pažėrą. Prašė paskirti auką pašalpos reikalingiausiems.
$500 Algis Kazlauskas.
$200 Duktė Dalia Bartkienė a.a.tėvelio, ltn. Adolfo Eidinto, buvusio partizanų vado, atminimui.
$100 Salomėja Nyerges vyro a.a. Napoleono Nyerges prisiminimui K. Biknevičius: Dalia, Raymond Ivaškos.
$50 Gerald C. Tamkutonis, Matilda Kurapka; Veronika Šerkšnienė; Aldona Stanton; Gražutė Sirutis Foundation, a.a. Napoleono Nyerges prisiminimui. Jovita Strikas, a.a. Šapalo prisiminimui.
$20 Vincas, Elena Žebertavičiai; E. Radzevičiūtė; Aldona Jesmantas.
$5 Marija Arštikys.

Lietuvos Partizanų Globos fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir reiškia nuoširdžią užuojautą mirusiųjų artimiesiems ir giminėms. Tesuteikia Dievas mirusiems Amžiną Ramybę.

Aukas siųsti: **L.P.G. Fund, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.**

A.†A.

DR. PROF. JOANAI KIRVAITIENEI SKEIVYTEI

iškeliavus į Amžinybę, likusius — tėvą JUOZĄ SKEIVĮ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Jadvyga Aukščiūnienė

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA
Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS — DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)
GERALD F. DAIMID
4330 So. California **4605 So. Hermitage**
10727 S. Pulaski Rd. **5948 S. Archer Ave.**
ALL PHONES
1-773-523-0440
SERVICES AVAILABLE AT OTHER CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS
HICKORY HILLS, 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK, 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-430-5700

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME FUNERAL DIRECTORS
SERVICES AVAILABLE AT OTHER CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS
CICERO, 1424 S. 50 AVENUE
WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK
CHICAGO, 6801 BELMONT
ALL PHONES
1-708-652-5245

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

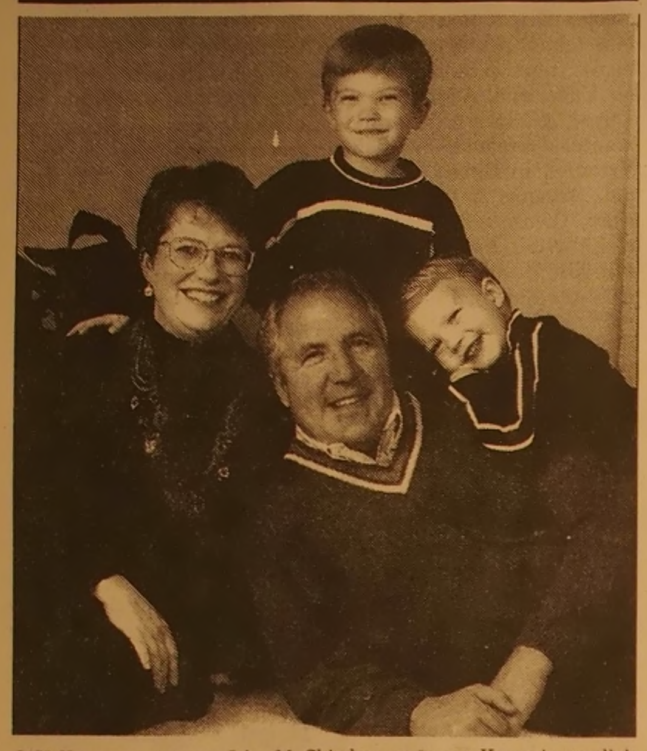

JAV Kongreso atstovas John M. Shimkus su žmona Karen ir sūneliais linki visiems lietuviams laimingų Naujųjų metų.

JAV Kongreso atstovas John M. Shimkus ir šeima linki visiems lietuviams laimingų Naujųjų 1999-jų metų. Visi būsiantieji Washington, D.C., sausio 5 d. kviečiami atsilankyt First & Independence Ave, S.E., esančio Cannon pastato 513 kambaryje ir kartu švęsti jo prisaikdinimą antram terminui Atstovų rūmuose. John M. Shimkus yra ir kopirmininkas JAV Kongrese veikiančiame Baltic Caucus.

Marija Vaitkus, Belleville, IL, Draugo fondo **garbės narė** su šventiniais sveikinimais atsiuntė ir 200 dolerių, pasiekdama 1,700 dol. sumą. Už nuolatinę paramą Draugo fondui nuoširdžiai dėkojame ir linkime geriausių 1999 metų.

Lietuvių moterų klubų federacija pasiryžusi š.m. birželio mėnesį suruošti lietuvių kilmės abiturientų, baigusių gimnazijas pernai ir baigiančių šiais metais, supažindinimą su visuomene — abiturientų pokylį. Susidomėjusius prašoma iki sausio 15 d. skambinti šiuo telefonu: 708-594-0400.

Ši šeštadienį, sausio 2 d., 9:30 val. ryte, Šv. Kazimiero vienuolyno motiniškojo namo koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios, prašant Dievo malonės, kad kazimieriečių kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišias aukos kun. Michael Nacius. Verta pažymėti, kad Motina Marija gimė 1880 m. sausio 6 d., per Tris Karalius, tad Mišiose bus proga ją prisiminti ir pasimelsti gimtadienio sukakties proga. Visus maloniai kviečia Šv. Kazimiero kongregacijos seserys.

Penktadienį, Naujųjų metų dieną, visiems katalikams privaloma dalyvauti šv. Mišiose. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Mišios bus aukojamos sekmadienine tvarka — 8 ir 10:30 val. r. lietuviškai; 9:15 v.r. ir 12:15 val. p.p. —anglų kalba. Sekmadienių tvarka Mišios bus aukojamos ir Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

Patikslinimas: šeštadienio, gruodžio 26 d. numeryje, trečiame puslapyje, „Trumpai Amerikoje ir pasaulyje" skyriuje, žinutėje apie Sara Lee firmos sugadintos mėsos produktus buvo korektūros klaida. Turėjo būti: „kodas" yra EST P261 arba EST 6911".

Literatūros kritikas Algirdas Antanaitis bus pagrindinis kalbėtojas Lietuvių rašytojų draugijos literatūrinės premijos įteikimo šventėje sekmadienį, sausio 10 d., 3 v.p.p. vyksiančioje Jaunimo centro kavinėje. Premijos laureatas — poetas dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis. Premijos mecenatas — Lietuvių fondas. Visuomenė kviečiama įvertinti mūsų grožinės literatūros kūrėją savo atsilankymu šioje neeilinėje šventėje.

Algis ir Violeta Strikai, La Grange, IL, įvertino „Draugo" išleistas kalėdinių sveikinimų korteles ir atsiuntė 100 dol. auką. Dėkojame!

ALMOS FONDAS

Čikagos Lietuvių moterų klubas, pradėjęs Almos fondą su 500 dol., pasižada kasmet, pagal išgales jį didinti, o dabar atsiuntė dar 500 dol.

A.a. dr. Vytauto Dargio atminimą pagerbdami, Almos fondui aukojo po 100 dol. Valentina Balsys, dr. Antanas ir Aldona Lipskiai; po 50 dol. — dr. ir Mrs. M. Valadka, Roland ir Vida Paskai, drs. Vacys ir Augusta Šauliai; 40 dol. — Elena Antanaitis; po 25 dol. V. ir K. Miliunai, Zita Baltramonas, Ruth R. Dearborn, Jūratė Klibaitė, Arūnas Klibas, Kristina Likanderytė; po 20 dol. — Domas Adomaitis, Mrs. ir Mr. Antanas Pacevičius, K. Požarniukienė; po 10 dol. — Rita Likanderytė, Constance Hofes. Iš viso suaukota 620 dol.

Romualdas ir Nijolė Kašubai, St. Charles, IL, aukojo 200 dol.

Po 100 dol. aukojo: Vytautas ir Sofija Ripskiai, Evergreen Park, IL; a.a. Prano Šapalo atminimui Praurimė Ragienė; a.a. Konstancijos Valiuškienės atminimą pagerbdama, Šošių šeima.

A.a. broliui, švogeriui ir dėdei Vincui Simanavičiui mirus, jo atminimą pagerbdami po 50 dol. aukojo Suzana ir Faustas Rajeckai, Ligija Simanavičienė ir duktė Sandra.

Almos Adamkienės ir Lietuvos vaikų vardu dėkojame!

Aukos nurašomos nuo mokesčių, Tax I.D. 36-4124191. Čekius rašyti „Lietuvos Našlaičių globa", pažymint, kad skirta Almos fondui, ir siųsti „Lietuvos Našlaičių globos" komitetui, 2711 West 71st Str., Chicago, IL 60629.

Birutė Jasaitienė

„MOTERS SAVAITGALIS" PLC LEMONTE

Renginį pradėjo Bronė Nainienė — PLC renginių komiteto pirmininkė trumpu įvadu: „Matome, kad moteris vis daugiau įsiskverbia į įvairias gyvenimo ir mokslo sritis. Šių dienų moteris įsigijo daugiau pasitikėjimo savimi. Pasirenka savo prigimčiai tinkamiausią profesiją, kurioje ji išskleidžia savo talentą, bei sugebėjimus".

PLC kasmet vis ieško naujų paskaitininkų, naujoms temoms. Šiandien šalpos darbu (su mažomis išimtimis) rūpinasi moterys. Nors norėjome, kad jos plačiau pakalbėtų apie savo darbus — suruošėme simpoziumą „Šalpa Lietuvai". Simpoziume dalyvavo: Viligailė Lendraitienė — „Mercy Lift", Gražina Liautaud — „Vaikų viltis", Birutė Jasaitienė — „Lietuvos Našlaičių globa", ir kiti fondai — Indrė Tijūnelienė — „Saulutė" Lietuvos vaikų globos būrelis, Joana Krutulienė — Lietuvos Dukterų draugija, dr. Albina Prunskienė (video) „Našlaičių globos" komitetas. Moderavo Jurgis Lendraitis — „Mercy Lift" pirmininkas.

Po pietų pertraukos išgirdome paskaitininkes: adv. Laimą Nainytę — Garbonkienę „Naujausi įstatymai, padedantys vyresniesiems"; profesorę Dalią Katiliūtę — Boydstun — „Moteris ir bendruomenė"; dr. Sandrą Rasą Valaitytę — „Šlapumo pūslės sutrikimai"; vidaus interjerė Vida Darienė — „Namų dekoravimas pagal individualias galimybes".

Paskaitos buvo labai įdomios, aktualios mūsų dienoms, dėl to buvo labai daug klausimų. Sekmadienį po šv. Mišių buvo pietūs, o po pietų — baigiamoji paskaita. Uždaromąją paskaitą skaitė Lietuvos Respublikos garbės konsulė Clevelande Ingrida G. Bublienė — „Moteris šių dienų sūkuryje".

Invokaciją skaitė kun. Algirdas Paliokas, SJ, o su simpoziumo dalyviais ir paskaitininkėmis supažindino visuomenininkė Nijolė Maskaliūnienė.

Didelė padėka simpoziumo dalyvėms, moderatoriui, paskaitininkėms. Ačiū visiems už pasidalinimą savo žiniomis, praplėtimą mūsų akiračio ir padovanotą mums laiką. Taip ir užvertėme vieną labai svarbų savo veiklos lapą.

Bronė Nainienė

Vida Darienė, kalbėjusi apie namų dekoravimą pagal individualias galimybes.

Lietuvos Respublikos garbės konsulė Clevelande Ingrida G. Bublienė kalba tema „Moteris šių dienų sūkuryje".

Dr. Sandra Rasa Valaitytė skaitė paskaitą tema „Šlapumo pūslės sutrikimai".

Adv. Laima Nainytė-Garbonkienė, skaičiusi paskaitą apie naujausius įstatymus, kurie padeda vyresniesiems.

Prof. Dalia Katiliūtė-Boydstun, kurios paskaita vadinosi „Moteris ir bendruomenė".

Kun. Algirdas Paliokas, SJ, pradeda Moters savaitgalį malda; susikaupusi šalia jo — Nijolė Maskaliūnienė. Nuotr. **V. Jasinevičiaus**

Moters savaitgalio simpoziumo dalyviai. I eil. iš kairės: „Saulutės" pirm. Indrė Tijūnėlienė, „Vaikų vilties" komiteto pirm. Gražina Liautaud, „Lietuvos Našlaičių globos" ir kitų fondų pirm. Birutė Jasaitienė, Mercy Lift — Viligailė Lendraitienė, Lietuvos Dukterų draugijos pirm. Joana Krutulienė; II eil.: PLC renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė, simpoziumo moderatorius, Lithuanian Mercy Lift pirm. Jurgis Lendraitis ir Nijolė Maskaliūnienė, supažindinusi su simpoziumo dalyvėmis bei paskaitininkėmis. Nuotr. **J. Jasinevičiaus**

KALĖDINĖS GIESMĖS

Tokiu vardu vadinasi iš Kauno atkeliavusi garso kasetė, kurioje yra 13 visame pasaulyje žinomų kalėdinių melodijų su lietuviškais žodžiais ir trimis — komp. A. Brukneriu, I. Stravinskio ir M. Čiurlionio giesmėmis.

Kasetėje randame gerai žinomas dainas ir giesmes: „Skamba varpeliai", „Šventa naktis", „Giedam džiaugsmą", Ei, piemenėliai", „Gul šiandieną", „Tyliąją naktį" ir kt. Daugumos šių melodijų lietuviško teksto autorius — D. Dvarionas. Jeigu anksčiau čia atliekamus kūrinius klausėmės kitomis kalbomis, dabar juos išgirstame lietuviškai.

Šią kasetę įdainavo žinomas Kauno choras „Kamertonas" (dirigentas Algirdas Viesulas, choro prezidentas — Vytautas Normantas). Šis choras, kuris specializuojasi bažnytine muzika, susikūrė 1995 m. vasarą ir yra jau dalyvavęs konkurse Austrijoje, turėjęs koncertinių išvykų į Vokietiją. Choras taip pat yra išleidęs kompaktinį diską su garsiojo kompozitoriaus Antonio Vivaldžio kūriniu — „Gloria". Šio kūrinio išpildyme chorui talkina solistai J. Vizbaraitė, R. Novikaitė, o vargonais akompaniatorė— M. Čepinskienė.

Kalėdinių dainų ir giesmių kasetė mus pasiekė kaip tik prieš besirengiant kalėdiniam sezonui, kuomet per radiją ir kitur girdėsime šventines melodijas anglų, vokiečių bei kitomis kalbomis. Tačiau šiemet jas jau namuose galėsime ir patys pasiklausyti kaunie čių pastangomis pagamintos kasetės pagalba.

Šių kasečių yra gautas nedidelis kiekis. Norintieji įsigyti turi skambinti telefonu (708) 652-6825. Taip pat turima ir nedaug kompaktinių diskų su A. Vivaldžio nuostabiąja religine muzika.

E.Š.

Mieli skaitytojai! Tobulėjant pasaulinio ryšio priemonėms, ne vienas iš jūsų turi galimybių siųsti laiškus kompiuteriu (E-mail). „Draugo" redakcija nuoširdžiai džiaugiasi kiekviena žinute, tačiau ne visas gali „iššifruoti" (siuntėjai vartoja skirtingus „fonts", formatą ir pan.), todėl kai kurie straipsniai ar laiškai taip ir lieka neperskaityti. Redakcija pageidautų, kad laiškai būtų rašomi be lietuviškų raidžių ir siunčiami tiesiogiai E-mail'u.

Maironio lituanistinė mokykla kviečia visus buvusius mokytojus, mokinius bei dabar mokyklą belankančius į smagų pobūvį. Nuotaikingas „Šalnotas vakaras" įvyks šeštadienį, sausio 23 d., Lemonto Pasaulio lietuvių centre. Atsilankykite, taip paremsite lituanistinę mokyklą. Informaciją teikia ir užsakymus į vakarą priima Daina Siliūnienė 630-852-3204 arba Žiba Pranckevičienė 630-257-0153.

SKELBIMAI

• **Automobilio, namų ir ligos draudimas** atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A.Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, **9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455** (sk.)

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

• **DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI!** Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąją NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į 'NTER-VIDEO **3533 S.Archer \ve., Chicago, IL 60609. Tel. . 73-927-9091. Sav. Petras Bernotas.** (sk.)

• **BALTIC MONUMENTS,** 1108 Amber Drive, Lemont, IL, 60439. Prie pat PL Centro. **Tel. 630-243-8446.** Leonida ir Gediminas Kazėnai. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. Pageidaujant atvykstame į namus. (sk.)

• **Prieš užsisakydami paminklą** aplankykite **St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip jau buvo jūsų pageidauta. **Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 773-233-6335.** (sk.)

• **Legaliai dar galima išrūpinti** „Social Security" . E.Šumanas, **tel. 1-708-720-2651.** (sk.)

• **Greitai persiunčiame** ir pristatome siuntinius Lietuvoje. Persiunčiame automobilius ir komercinius krovinius. Verčiame ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų pratęsimui ir iškvietimus. Smulkesnė informacija **tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 Atlantic Express Corp.** (sk)

• **Praleiskite vieną savaitę** šią žiemą plaukiant saulėtoje **Karibų jūroje**. Septynios dienos – **1999 m. sausio 31 d. – vasario 7 d.** Kaina **$1,339. First Class Travel, tel. 847-392-6320 arba 1-800-470-3358.** (sk.)

• **Nemokama konsultacija telefonu.** Patarsime, kaip sutaupyti ir sumažinti telefonų sąskaitas kiekvieną mėnesį. **Atlantic Express Corp. tel. 630-257-8652,** nemokamas **1-888-615-2148.** (sk.)

• **Čikagos Lietuvių Moterų klubas,** per Birutę Zalatorienę, atsiuntė **$300** - tai dviejų našlaičių, kuriuos Klubas globoja Lietuvoje, metinė parama. Dėkojame gerosioms Ponioms. **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.** (sk.)

• **Arizonos Lietuvių bendruomenė** remia du našlaičius Lietuvoje. Pratęsdami paramą kitiems metams, atsiuntė **$300.** Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.** (sk.)

• **Tik 42 centai už minutę** skambinant į Lietuvą per **RSL COM USA**. Šaunu! Pigiausi įkainiai skambinant bet kur pasaulyje. Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

• **DĖMESIO!** Legaliai išrūpinu vairavimo teises (Driver's Lic.), Illinois I.D., vizų pratęsimą — pirmą, antrą, trečią kartą. **Ed. Šumanas 1-708-720-2651** (sk.)

Reklamuokitės DRAUGE! 773-585-9500

TĖVIŠKĖS EV. LIUTERONŲ BAŽNYČIA
6641 S. Troy St., Chicago, IL 60629
sekmadieniais 10:30 val. ryto lietuviškos pamaldos ir sekmadieninė mokykla
Vyskupas Hansas Dumpys
Tel. 708-386-3269

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S.Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAI
L.Rane & I.Feyman
40 metų patirtis ir profesionalumas automobilių avarijų, asmeniškų sužeidimų ir kt. bylose
5213 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 847-361-7636
(kalbame lietuviškai). Mes jūsų paslaugoms 7 dienas per savaitę.